

- **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 90298 z 15.5.2024, s. 1 (2024/1321)
 ► **C2** Sprostowanie, Dz.U. L 90300 z 15.5.2024, s. 1 (2024/1321)

▼B**ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2018/2067****z dnia 19 grudnia 2018 r.****w sprawie weryfikacji danych oraz akredytacji weryfikatorów na podstawie dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady****(Tekst mający znaczenie dla EOG)****ROZDZIAŁ I****PRZEPISY OGÓLNE***Artykuł 1***Przedmiot**

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy dotyczące weryfikacji raportów składanych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE, a także dotyczące akredytacji weryfikatorów i nadzoru nad nimi.

▼M2**▼C2**

W niniejszym rozporządzeniu określa się ponadto, bez uszczerbku dla rozporządzenia (WE) nr 765/2008, przepisy dotyczące wzajemnego uznawania weryfikatorów i oceny wzajemnej krajowych jednostek akredytujących na podstawie art. 15 i 30f dyrektywy 2003/87/WE.

*Artykuł 2***Zakres**

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- a) weryfikacji danych dotyczących emisji gazów cieplarnianych, które dotyczą okresu od dnia 1 stycznia 2019 r., zgłoszonych na podstawie art. 14 dyrektywy 2003/87/WE, oraz do weryfikacji danych istotnych dla aktualizacji wskaźników *ex ante* oraz do celów ustalenia przydziału bezpłatnych uprawnień dla instalacji zgodnie z art. 10a tej dyrektywy;
- b) weryfikacji emisji gazów cieplarnianych mających miejsce od dnia 1 stycznia 2025 r., zgłoszonych przez podmiot objęty regulacją na podstawie art. 30f dyrektywy 2003/87/WE.

▼B*Artykuł 3***Definicje**

Do celów niniejszego rozporządzenia, oprócz definicji zawartych w art. 3 dyrektywy 2003/87/WE i art. 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, stosuje się następujące definicje:

- 1) „ryzyko niewykrycia” oznacza ryzyko niewykrycia istotnej nieprawidłowości przez weryfikatora;

▼M2**▼C2**

- 2) „akredytacja” oznacza poświadczenie przez krajową jednostkę akredytującą, że weryfikator spełnia wymogi określone w normach zharmonizowanych, w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia (WE) nr 765/2008, oraz wymogi niniejszego rozporządzenia w zakresie przeprowadzenia weryfikacji raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją na podstawie niniejszego rozporządzenia;

▼ M1

- 3) „weryfikator” oznacza osobę prawną prowadzącą działania weryfikacyjne zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i akredytowaną przez krajową jednostkę akredytującą na podstawie rozporządzenia (WE) nr 765/2008 oraz niniejszego rozporządzenia lub w inny sposób upoważnioną osobę fizyczną, bez uszczerbku dla art. 5 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia, w czasie sporządzania sprawozdania z weryfikacji;

▼ B

- 4) „weryfikacja” oznacza działania prowadzone przez weryfikatora w celu sporządzenia sprawozdania z weryfikacji na podstawie niniejszego rozporządzenia;

▼ M2**▼ C2**

- 5) „nieprawidłowość” oznacza pominięcie, podanie wprowadzających w błąd lub błędnych danych przez prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiot objęty regulacją, bez uwzględnienia niepewności dopuszczalnej na podstawie art. 12 ust. 1 lit. a) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
- 6) „istotna nieprawidłowość” oznacza nieprawidłowość, która, zdaniem weryfikatora, indywidualnie lub w połączeniu z innymi nieprawidłowościami przekracza poziom istotności lub może mieć wpływ na sposób rozpatrzenia przez właściwy organ raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją;

▼ M1

- 6a) „roczny raport dotyczący poziomu działalności” oznacza raport składany przez prowadzącego instalację na podstawie art. 3 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1842 ⁽¹⁾;

▼ M2**▼ C2**

- 6b) „raport podmiotu objętego regulacją” oznacza roczny raport na temat wielkości emisji składany przez podmiot objęty regulacją na podstawie art. 75p rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
- 7) „raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego” oznacza roczny raport na temat wielkości emisji składany przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego na podstawie art. 14 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE, raport dotyczący danych podstawowych składany przez prowadzącego instalację na podstawie art. 4 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/331 ⁽²⁾, raport dotyczący danych nowej instalacji składany przez prowadzącego instalację na podstawie art. 5 ust. 2 tego rozporządzenia lub roczny raport dotyczący poziomu działalności;

▼ B

- 8) „zakres akredytacji” oznacza działania, o których mowa w załączniku I i w odniesieniu do których wnioskuje się o akredytację lub jej udziela;
- 9) „kompetencje” oznaczają zdolność stosowania wiedzy i umiejętności w celu wykonania czynności;

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/1842 z dnia 31 października 2019 r. ustanawiające zasady stosowania dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do dalszych ustaleń dotyczących dostosowań przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji ze względu na zmiany w poziomie działalności (Dz.U. L 282 z 4.11.2019, s. 20).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/331 z dnia 19 grudnia 2018 r. w sprawie ustanowienia przejściowych zasad dotyczących zharmonizowanego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w całej Unii na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 59 z 27.2.2019, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/331/oj).

▼ B

- 10) „poziom istotności” oznacza próg ilościowy lub wartość progową, powyżej której nieprawidłowości, indywidualnie lub w połączeniu z innymi nieprawidłowościami, są uważane przez weryfikatora za istotne;

▼ M2**▼ C2**

- 11) „system kontroli” oznacza przeprowadzaną przez prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiot objęty regulacją ocenę ryzyka i cały zestaw działań kontrolnych, w tym stałe zarządzanie nimi, które prowadzący instalację, operator statku powietrznego lub podmiot objęty regulacją ustanawia, dokumentuje, wdraża i utrzymuje na podstawie art. 59 lub 75o rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub na podstawie art. 11 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, zależnie od przypadku;
- 12) „działania kontrolne” oznaczają wszelkie czynności wykonywane lub środki podejmowane przez prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiot objęty regulacją w celu zminimalizowania ryzyka nieodłącznego;

▼ B

- 13) „niezgodność” oznacza jedno z następujących:

▼ M2**▼ C2**

- a) do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub podmiotu objętego regulacją na temat wielkości emisji – każde działanie lub brak działania ze strony prowadzącego instalację lub podmiotu objętego regulacją sprzeczne z zezwoleniem na emisję gazów cieplarnianych oraz z wymogami zawartymi w planie monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ;
- b) do celów weryfikacji raportu operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji – każde działanie lub brak działania ze strony operatora statku powietrznego sprzeczne z wymogami zawartymi w planie monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ;

▼ M1

- c) do celów zweryfikowania raportu dotyczącego danych podstawowych złożonego przez prowadzącego instalację na podstawie art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, raportu dotyczącego danych nowej instalacji złożonego przez prowadzącego instalację zgodnie z art. 5 ust. 2 tego rozporządzenia lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności każde działanie lub zaniechanie działania przez prowadzącego instalację, które jest sprzeczne z wymogami zawartymi w planie metodyki monitorowania;

▼ B

- d) do celów akredytacji na podstawie rozdziału IV, każde działanie lub brak działania ze strony weryfikatora sprzeczne z wymogami niniejszego rozporządzenia;

▼ M2**▼ C2**

- 14) „obiekt” oznacza
- a) do celów weryfikacji raportu operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji – miejsca, dla których definiuje się proces monitorowania i w których się nim zarządza, w tym miejsca, w których przechowywane i kontrolowane są odnośne dane i informacje;
- b) do celów weryfikacji raportu podmiotu objętego regulacją – miejsca, dla których definiuje się proces monitorowania i w których się nim zarządza, w tym miejsca, w których podmiot objęty regulacją określa, kontroluje i przechowuje odnośne dane i informacje na temat ilości paliw dopuszczonych przez podmiot objęty regulacją do konsumpcji w związku z działaniami wymienionymi w załączniku III do dyrektywy 2003/87/WE;

▼ C2

- 15) „środowisko kontroli” oznacza środowisko, w którym funkcjonuje system kontroli wewnętrznej oraz ogół czynności wykonywanych przez kierownictwo prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją w celu zapewnienia wiedzy o funkcjonowaniu takiego systemu;
- 16) „ryzyko nieodłączne” oznacza podatność parametru w raporcie prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją na wystąpienie nieprawidłowości, które mogą być istotne, indywidualnie lub w połączeniu z innymi nieprawidłowościami, przed uwzględnieniem wpływu wszelkich powiązanych działań kontrolnych;
- 17) „ryzyko zawodności systemów kontroli wewnętrznej” oznacza podatność parametru w raporcie prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją na wystąpienie nieprawidłowości, która może być istotna, indywidualnie lub w połączeniu z innymi nieprawidłowościami, i której nie zapobiegnie ani której nie wykryje i nie skoryguje w odpowiednim terminie system kontroli;
- 18) „ryzyko weryfikacyjne” oznacza ryzyko, będące funkcją ryzyka nieodłącznego, ryzyka zawodności systemów kontroli wewnętrznej i ryzyka niewykrycia, że weryfikator przedstawi niewłaściwe wnioski z weryfikacji, jeśli raport prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją nie jest wolny od istotnych nieprawidłowości;
- 19) „wystarczająca pewność” oznacza wyrażony jasno we wnioskach z weryfikacji wysoki, ale nie absolutny poziom pewności, że weryfikowany raport prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją jest wolny od istotnych nieprawidłowości;

▼ B

- 20) „procedury analityczne” oznaczają analizę fluktuacji i tendencji w zakresie danych, w tym analizę powiązań, które są niespójne z innymi odnośnymi informacjami lub odbiegają od przewidywanych wartości;

▼ M2**▼ C2**

- 21) „wewnętrzna dokumentacja weryfikacji” oznacza całość wewnętrznej dokumentacji sporządzonej przez weryfikatora w celu zarejestrowania wszystkich środków dowodowych oraz uzasadnienia działań prowadzonych w związku z weryfikacją raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją;
- 22) „audytor wiodący EU ETS” oznacza audytora EU ETS, którego zadaniem jest kierowanie zespołem weryfikacyjnym i nadzór nad nim oraz który jest odpowiedzialny za weryfikację raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją i sporządzenie odpowiedniego sprawozdania;
- 23) „audytor EU ETS” oznacza innego niż audytor wiodący EU ETS indywidualnego członka zespołu weryfikacyjnego odpowiedzialnego za weryfikację raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją;

▼B

- 24) „ekspert techniczny” oznacza osobę dysponującą szczegółową wiedzą fachową w danej dziedzinie, potrzebną do prowadzenia działań weryfikacyjnych do celów rozdziału III oraz do prowadzenia działalności akredytacyjnej do celów rozdziału V;
- 25) „poziom pewności” oznacza stopień pewności zapewnianej przez weryfikatora w sprawozdaniu z weryfikacji odpowiednio do celu ograniczenia ryzyka weryfikacyjnego zgodnie z okolicznościami zlecenia weryfikacji;
- 26) „asesor” oznacza osobę wyznaczoną przez krajową jednostkę akredytującą do przeprowadzenia, indywidualnie lub w ramach zespołu oceniającego, oceny weryfikatora na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- 27) „asesor wiodący” oznacza asesora ponoszącego ogólną odpowiedzialność za ocenę weryfikatora na podstawie niniejszego rozporządzenia;
- 28) „raport dotyczący danych podstawowych” oznacza raport składany przez prowadzącego instalację na podstawie art. 4 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◄;
- 29) „raport dotyczący danych nowej instalacji” oznacza raport składany przez prowadzącego instalację na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◄;

▼M1

- 30) „okres sprawozdawczy dotyczący poziomu działalności” oznacza mający zastosowanie okres poprzedzający przedłożenie rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności na podstawie art. 3 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842.

*Artykuł 4***Domniemanie zgodności**

W przypadku gdy weryfikator wykaże, że spełnia wymogi określone w odpowiednich normach zharmonizowanych zgodnych z definicją zawartą w art. 2 pkt 9 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 lub w ich częściach, do których odesłania opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, należy przyjąć, z wyjątkiem art. 7 ust. 1 i 4, art. 22, art. 27 ust. 1, art. 28, 31 i 32 niniejszego rozporządzenia, że spełnia on wymogi określone w rozdziałach II i III niniejszego rozporządzenia w zakresie, w jakim właściwe zharmonizowane normy obejmują takie wymogi.

▼B*Artykuł 5***Ogólne ramy akredytacji**

W przypadkach gdy niniejsze rozporządzenie nie zawiera przepisów szczegółowych dotyczących składu krajowych jednostek akredytujących lub działań i wymogów związanych z akredytacją, stosuje się odpowiednie przepisy rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

▼ M2▼ C2

ROZDZIAŁ II

WERYFIKACJA RAPORTÓW PROWADZĄCEGO INSTALACJĘ LUB
OPERATORA STATKU POWIETRZNEGO▼ B*Artykuł 6***Wiarygodność weryfikacji**▼ M2▼ C2

Zweryfikowany raport na temat wielkości emisji, raport dotyczący danych podstawowych, raport dotyczący danych nowej instalacji lub roczny raport dotyczący poziomu działalności muszą być wiarygodne dla użytkowników. Wiernie przedstawiają dane, których prezentacji służą lub których prezentacji można od nich w sposób uzasadniony oczekiwać.

▼ B

Proces weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub raportu operatora statku powietrznego musi być skutecznym i niezawodnym narzędziem wspierającym procedury zapewniania i kontroli jakości, a także dostarczającym informacji, na podstawie których prowadzący instalację lub operator statku powietrznego może podejmować działania w celu poprawienia wyników pod względem monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji lub danych istotnych dla przydziału bezpłatnych uprawnień.

*Artykuł 7***Ogólne obowiązki weryfikatora**

1. Weryfikator prowadzi weryfikację i działania wymagane na mocy niniejszego rozdziału w celu opracowania sprawozdania z weryfikacji, w którym stwierdzi z wystarczającą pewnością, że raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jest wolny od istotnych nieprawidłowości.
2. Weryfikator planuje i przeprowadza weryfikację z zachowaniem profesjonalnego sceptycyzmu, biorąc pod uwagę możliwość zaistnienia okoliczności powodujących wystąpienie istotnych nieprawidłowości w raporcie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.
3. Weryfikator przeprowadza weryfikację w interesie publicznym i jest niezależny od prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego i właściwych organów odpowiedzialnych za wykonanie dyrektywy 2003/87/WE.
4. Podczas weryfikacji weryfikator ocenia, czy:

▼ M1

- a) raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jest kompletny i spełnia wymogi określone w załączniku X do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, załączniku IV do rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub w art. 3 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842, zależnie od przypadku;

▼ M2▼ C2

- b) prowadzący instalację lub operator statku powietrznego postępował zgodnie z wymogami zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych i planu monitorowania zatwierdzonego przez właściwy organ w odniesieniu do weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji oraz z wymogami planu monitorowania zatwierdzonego przez właściwy organ w odniesieniu do weryfikacji raportu operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji;

▼ M1

- c) jeżeli chodzi o weryfikację raportu dotyczącego danych podstawowych prowadzącego instalację, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności, prowadzący instalację działał zgodnie z wymogami planu metodyki monitorowania na podstawie art. 8 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 zatwierdzonego przez właściwy organ;

▼ B

- d) dane zawarte w raporcie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego są wolne od istotnych nieprawidłowości;
- e) można uzyskać informacje dotyczące prowadzonych przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego działań w zakresie przepływu danych, jego systemu kontroli i powiązanych procedur mających na celu doskonalenie monitorowania i sprawozdawczości.

▼ M2**▼ C2**

Na zasadzie odstępstwa od lit. b) weryfikator ocenia, czy prowadzący instalację do spalania odpadów komunalnych, o której mowa w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE, postępował zgodnie z planem monitorowania, w przypadku gdy państwa członkowskie nie nałożyły na daną instalację wymogu posiadania zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych, o którym mowa w art. 4 dyrektywy 2003/87/WE.

Do celów lit. d) weryfikator uzyskuje od prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jasne i obiektywne dowody potwierdzające łączną ilość zgłoszonych emisji lub dane istotne dla przydziału bezpłatnych uprawnień z uwzględnieniem wszystkich innych informacji zawartych w raporcie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

▼ M1

5. W przypadku stwierdzenia przez weryfikatora, że prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie przestrzegają rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub że prowadzący instalację nie przestrzega rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842, nieprawidłowość ta zostaje uwzględniona w sprawozdaniu z weryfikacji, nawet jeżeli odnośny plan monitorowania lub plan metodyki monitorowania, zależnie od przypadku, zostały zatwierdzone przez właściwy organ.

▼ B

6. Jeżeli plan monitorowania nie został zatwierdzony przez właściwy organ na podstawie art. 12 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, jest niekompletny lub w okresie sprawozdawczym wprowadzono w nim istotne zmiany, o których mowa w art. 15 ust. 3 lub 4 tego rozporządzenia wykonawczego, które nie zostały należycie zatwierdzone przez właściwy organ, weryfikator zaleca prowadzącemu instalację lub operatorowi statku powietrznego wystąpienie o niezbędne zatwierdzenie do właściwego organu.

Jeżeli plan metodyki monitorowania podlega zatwierdzeniu przez właściwy organ przed złożeniem raportu dotyczącego danych podstawowych na podstawie art. 8 ust. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) **►M1** 2019/331 **◄**, a plan metodyki monitorowania nie został zatwierdzony lub jest niekompletny, lub jeżeli dokonano istotnych modyfikacji, o których mowa w art. 9 ust. 5 tego rozporządzenia, które nie zostały zatwierdzone przez właściwy organ, weryfikator informuje prowadzącego instalację o konieczności uzyskania niezbędnej zgody właściwego organu.

▼B

Po zatwierdzeniu przez właściwy organ weryfikator kontynuuje, powtarza lub odpowiednio dostosowuje działania weryfikacyjne.

W przypadku nieuzyskania zatwierdzenia przed sporządzeniem sprawozdania z weryfikacji weryfikator zgłasza to w sprawozdaniu z weryfikacji.

*Artykuł 8***Zobowiązania poprzedzające zawarcie umowy**

1. Przed przyjęciem zlecenia weryfikacji weryfikator uzyskuje odpowiednią wiedzę dotyczącą prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego i ocenia, czy jest w stanie podjąć się weryfikacji. W tym celu weryfikator podejmuje co najmniej następujące działania:

- a) ocenia ryzyko związane z podjęciem się weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- b) dokonuje przeglądu informacji przekazanych przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego w celu określenia zakresu weryfikacji;
- c) ocenia, czy zlecenie mieści się w zakresie jego akredytacji;
- d) ocenia, czy dysponuje kompetencjami, personelem i zasobami niezbędnymi w celu utworzenia zespołu weryfikacyjnego zdolnego do należytego uwzględnienia złożoności instalacji lub działalności i floty operatora statku powietrznego, a także czy jest w stanie ukończyć działania weryfikacyjne w wymaganych ramach czasowych;
- e) ocenia, czy jest w stanie zapewnić, aby potencjalny zespół weryfikacyjny, którym dysponuje, posiadał wszelkie kompetencje i obejmował wszelkie osoby, które są wymagane do prowadzenia działań weryfikacyjnych dla danego prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;
- f) ustala czas niezbędny do należytej realizacji każdego zlecenia weryfikacji.

2. Prowadzący instalację lub operator statku powietrznego przekazuje weryfikatorowi wszystkie istotne informacje umożliwiające weryfikatorowi prowadzenie czynności, o których mowa w ust. 1.

*Artykuł 9***Czas realizacji**

1. Określając czas realizacji zlecenia weryfikacji, o którym mowa w art. 8 ust. 1 lit. f), weryfikator uwzględnia co najmniej:

- a) złożoność instalacji lub działalności i floty operatora statku powietrznego;
- b) poziom szczegółowości i złożoności, zależnie od przypadku, planu monitorowania zatwierdzonego przez właściwy organ lub planu metodyki monitorowania;

▼ B

- c) wymagany poziom istotności;
- d) złożoność i kompletność działań w zakresie przepływu danych i systemu kontroli prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;

▼ M2**▼ C2**

- e) umiejscowienie informacji i danych dotyczących emisji gazów cieplarnianych lub danych istotnych dla przydziału bezpłatnych uprawnień.

▼ B

2. Weryfikator zapewnia, aby umowa w sprawie weryfikacji przewidywała możliwość doliczenia dodatkowego czasu w stosunku do czasu uzgodnionego w umowie, jeśli zostanie stwierdzone, że taki dodatkowy czas jest potrzebny na analizę strategiczną, analizę ryzyka lub inne działania weryfikacyjne. Dodatkowy czas może być potrzebny co najmniej w następujących sytuacjach:

- a) w trakcie weryfikacji, jeśli działania w zakresie przepływu danych, działania kontrolne bądź logistyka prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego okazują się bardziej złożone niż początkowo zakładano;
- b) jeśli w trakcie weryfikacji weryfikator stwierdza nieprawidłowości, niezgodności, niedobory danych lub błędy w zbiorach danych.

3. Weryfikator zapisuje czas realizacji w wewnętrznej dokumentacji z weryfikacji.

*Artykuł 10***Informacje od prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego**

1. Przed analizą strategiczną oraz na innych etapach weryfikacji prowadzący instalację lub operator statku powietrznego przedstawia weryfikatorowi wszystkie następujące dokumenty:

- a) posiadane zezwolenie na emisję gazów cieplarnianych w przypadku weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji;
- b) aktualną wersję planu monitorowania prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, a także wszelkie inne jego wersje zatwierdzone przez właściwy organ, łącznie z dowodami potwierdzającymi zatwierdzenie;

▼ M2**▼ C2**

- c) aktualną wersję planu metodyki monitorowania prowadzącego instalację, a także wszelkie inne istotne wersje planu metodyki monitorowania zatwierdzone przez właściwy organ, łącznie z dowodami potwierdzającymi zatwierdzenie;

▼ B

- d) opis działań w zakresie przepływu danych prowadzonych przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;

▼ B

- e) ocenę ryzyka prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, o której mowa w art. 59 ust. 2 lit. a) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub w art. 11 ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◄, zależnie od przypadku, oraz zarys ogólnego systemu kontroli;
- f) w stosownych przypadkach uproszczoną ocenę niepewności, o której mowa w art. 7 ust. 2 lit. c) rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◄;

▼ M2**▼ C2**

- g) procedury wymienione w planie monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ lub w planie metodyki monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ, w tym procedury odnoszące się do działań w zakresie przepływu danych i działań kontrolnych;
- h) w stosownych przypadkach roczny raport na temat wielkości emisji, raport dotyczący danych podstawowych, raport dotyczący danych nowej instalacji lub roczny raport dotyczący poziomu działalności prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;

▼ B

- i) w stosownych przypadkach raporty dotyczące danych podstawowych z poprzednich etapów przydziału i roczne raporty z poziomu działalności za poprzednie lata złożone właściwemu organowi do celów art. 10a ust. 21 dyrektywy 2003/87/WE;
- j) w stosownych przypadkach sporządzony przez prowadzącego instalację plan pobierania próbek, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, zatwierdzony przez właściwy organ;
- k) jeśli w okresie sprawozdawczym wprowadzono zmiany w planie monitorowania, rejestr wszystkich takich zmian zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;

▼ M1

- ka) jeśli w planie metodyki monitorowania wprowadzono zmiany, rejestr wszystkich zmian zgodnie z art. 9 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331;
- l) w stosownych przypadkach raporty, o których mowa w art. 69 ust. 1 i 4 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
- la) w stosownych przypadkach, informacje na temat sposobu, w jaki prowadzący instalację skorygował niezgodności lub zastosował się do zaleceń dotyczących usprawnień zgłoszonych w sprawozdaniu z weryfikacji dotyczącym rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności z poprzedniego roku lub odpowiedniego raportu dotyczącego danych podstawowych;

▼ M2**▼ C2**

- lb) w stosownych przypadkach sprawozdania z audytów energetycznych lub certyfikowanych systemów zarządzania energią, o których mowa w art. 22a ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, zawierające zalecenia wynikające z tych audytów lub systemów zarządzania;

▼ C2

- lc) w stosownych przypadkach odpowiednie dowody wykazujące, że wdrożono zalecenia wynikające z audytów energetycznych lub certyfikowanych systemów zarządzania energią, o których mowa w art. 22a ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, w tym procedurę wdrażania tych zaleceń, o której mowa w art. 22a ust. 2 tego rozporządzenia;
- ld) odpowiednie dowody na to, że zastosowanie ma jeden z warunków określonych w art. 22a ust. 1 akapit drugi rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331;

▼ B

- m) w stosownych przypadkach sprawozdanie z weryfikacji z poprzedniego roku lub poprzedniego okresu odniesienia, jeśli w stosownych przypadkach w poprzednim roku lub poprzednim okresie odniesienia weryfikator nie przeprowadził weryfikacji dla danego prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;

▼ M1

- n) wszelką odnośną korespondencję z właściwym organem, w szczególności informacje dotyczące zgłoszenia zmian w planie monitorowania lub planie metodyki monitorowania oraz korekt w zgłaszanych danych, w zależności od przypadku;

▼ B

- o) informacje o bazach danych i źródłach danych wykorzystanych do celów monitorowania i sprawozdawczości, łącznie z informacjami pochodzącymi z Eurocontrol lub innej odpowiedniej organizacji;
- p) jeśli weryfikowany jest raport na temat wielkości emisji z instalacji, w której prowadzi się geologiczne składowanie gazów cieplarnianych na składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE, plan monitorowania wymagany na mocy wspomnianej dyrektywy oraz sprawozdania wymagane na mocy art. 14 wspomnianej dyrektywy, obejmujące co najmniej okres sprawozdawczy uwzględniony w podlegającym weryfikacji raporcie na temat wielkości emisji;
- q) w stosownych przypadkach zgodę właściwego organu na nieprzewodzenie wizyt w obiekcie w odniesieniu do instalacji na podstawie art. 31 ust. 1;
- r) posiadane przez prowadzącego instalację dowody wskazujące na przestrzeganie progów niepewności w odniesieniu do poziomów dokładności określonych w planie monitorowania;
- s) wszelkie inne odnośne informacje niezbędne do planowania i prowadzenia weryfikacji.

2. Przed sporządzeniem przez weryfikatora sprawozdania z weryfikacji prowadzący instalację lub operator statku powietrznego przedstawia mu ostateczny, autoryzowany i wewnętrznie walidowany raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

*Artykuł 11***Analiza strategiczna**

1. Na początku weryfikacji weryfikator ocenia prawdopodobny charakter, skalę i złożoność zadań weryfikacyjnych, przeprowadzając analizę strategiczną wszystkich działań istotnych dla instalacji lub operatora statku powietrznego.

▼ B

2. W celu zrozumienia działań prowadzonych w instalacji lub przez operatora statku powietrznego weryfikator gromadzi i poddaje przeglądowi informacje potrzebne do oceny, czy zespół weryfikacyjny dysponuje wystarczającymi kompetencjami do przeprowadzenia weryfikacji, do ustalenia, czy czas realizacji podany w umowie określono właściwie oraz do zapewnienia weryfikatorowi możliwości przeprowadzenia niezbędnej analizy ryzyka. Takie informacje obejmują co najmniej:

- a) informacje, o których mowa w art. 10 ust. 1;
- b) wymagany poziom istotności;
- c) informacje uzyskane w wyniku weryfikacji w poprzednich latach, jeżeli weryfikator prowadzi weryfikację dla tego samego prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

3. Dokonując przeglądu informacji, o których mowa w ust. 2, weryfikator ocenia co najmniej:

- a) do celów weryfikacji raportu na temat wielkości emisji sporządzonego przez prowadzącego instalację – kategorię instalacji, o której mowa w art. 19 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, oraz działania prowadzone w tej instalacji;

▼ M2**▼ C2**

- b) do celów weryfikacji raportu operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji – wielkość i status operatora statku powietrznego, rozmieszczenie informacji w różnych miejscach, a także liczbę i typ lotów;
- c) w stosownych przypadkach plan monitorowania lub plan metodyki monitorowania zatwierdzony przez właściwy organ, a także specyfikę metodyki monitorowania określonej w takim planie monitorowania lub planie metodyki monitorowania;
- d) charakter, skalę i złożoność źródeł emisji i strumieni materiałów wsadowych, a także urządzenia i procesy, do których odnoszą się dane dotyczące emisji lub dane istotne dla przydziału bezpłatnych uprawnień, w tym urządzenia pomiarowe opisane w planie monitorowania lub planie metodyki monitorowania, zależnie od przypadku, pochodzenie i zastosowanie współczynników obliczeniowych oraz inne źródła danych pierwotnych;

▼ B

- e) działania w zakresie przepływu danych, system kontroli i środowisko kontroli.

4. Przeprowadzając analizę strategiczną, weryfikator sprawdza, co następuje:

▼ M2**▼ C2**

- a) czy przedstawiony mu plan monitorowania lub plan metodyki monitorowania to wersja aktualna i zatwierdzona przez właściwy organ;

▼ M1

- b) czy do planu monitorowania w okresie sprawozdawczym wprowadzono jakiegokolwiek zmiany;
- ba) czy do planu metodyki monitorowania w okresie odniesienia lub w okresie sprawozdawczym dotyczącym poziomu działalności, w zależności od przypadku, wprowadzono jakiegokolwiek zmiany;

▼B

- c) czy zmiany, o których mowa w lit. b), zostały zgłoszone właściwemu organowi, w zależności od przypadku, na podstawie art. 15 ust. 1 lub art. 23 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub zatwierdzone przez właściwy organ zgodnie z art. 15 ust. 2 tego rozporządzenia wykonawczego;

▼M1

- d) czy zmiany, o których mowa w lit. ba), zostały zgłoszone właściwemu organowi, w zależności od przypadku, na podstawie art. 9 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub zatwierdzone przez właściwy organ zgodnie z art. 9 ust. 4 tego rozporządzenia.

▼B*Artykuł 12***Analiza ryzyka**

1. W celu przygotowania, zaplanowania i wykonania skutecznej weryfikacji weryfikator określa i analizuje następujące elementy:

- a) ryzyko nieodłączne;
- b) działania kontrolne;
- c) jeśli podjęto działania kontrolne, o których mowa w lit. b), ryzyko zawodności systemów kontroli wewnętrznej w odniesieniu do skuteczności takich działań kontrolnych.

2. Określając i analizując elementy, o których mowa w ust. 1, weryfikator uwzględnia co najmniej:

- a) wyniki analizy strategicznej, o której mowa w art. 11 ust. 1;
- b) informacje, o których mowa w art. 10 ust. 1 i art. 11 ust. 2 lit. c);
- c) poziom istotności, o którym mowa w art. 11 ust. 2 lit. b).

3. W przypadku stwierdzenia przez weryfikatora, że prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie określił w swojej ocenie ryzyka odnośnego ryzyka nieodłącznego i ryzyka zawodności systemów kontroli wewnętrznej, weryfikator informuje o tym prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

4. W przypadku gdy z informacji uzyskanych w ramach weryfikacji wynika, że jest to właściwe, weryfikator sprawdza analizę ryzyka i modyfikuje lub powtarza działania weryfikacyjne wymagające wykonania.

*Artykuł 13***Plan weryfikacji**

1. Weryfikator sporządza plan weryfikacji współmierny do uzyskanych informacji oraz ryzyka określonego w drodze analizy strategicznej i analizy ryzyka oraz obejmujący co najmniej:

- a) program weryfikacji zawierający opis charakteru i zakresu działań weryfikacyjnych, a także określający czas i sposób przeprowadzenia takich działań;
- b) plan badań określający zakres i metody badania działań kontrolnych, a także procedur odnoszących się do działań kontrolnych;

▼ **M2**▼ **C2**

- c) plan wyboru próby kontrolnej określający zakres i metody pobierania próbek danych w odniesieniu do punktów danych stanowiących podstawę łącznej ilości emisji w raporcie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji lub zagregowanych danych istotnych dla przydziału bezpłatnych uprawnień w raporcie prowadzącego instalację dotyczącym danych podstawowych, w raporcie dotyczącym danych nowej instalacji lub w rocznym raporcie dotyczącym poziomu działalności.

▼ **B**

2. Weryfikator sporządza plan badań, o którym mowa w ust. 1 lit. b), w sposób umożliwiający mu określenie stopnia, w którym można polegać na odnośnych działaniach kontrolnych do celów oceny zgodności z wymogami wspomnianymi w art. 7 ust. 4 lit. b), c), d) lub art. 7 ust. 4 akapit drugi.

Określając wielkość próby oraz działania w zakresie pobierania próbek do celów badania działań kontrolnych, weryfikator bierze pod uwagę następujące elementy:

- a) ryzyko nieodłączne;
- b) środowisko kontroli;
- c) odpowiednie działania kontrolne;
- d) wymóg przedstawienia wniosków z weryfikacji odznaczających się wystarczającą pewnością.

3. Określając wielkość próby oraz działania w zakresie pobierania próbek danych, o których mowa w ust. 1 lit. c), weryfikator bierze pod uwagę następujące elementy:

- a) ryzyko nieodłączne i ryzyko zawodności systemów kontroli wewnętrznej;
- b) wyniki procedur analitycznych;
- c) wymóg przedstawienia wniosków z weryfikacji odznaczających się wystarczającą pewnością;
- d) poziom istotności;
- e) istotność wkładu indywidualnego elementu danych dla całkowitego zbioru danych.

4. Weryfikator sporządza i wdraża plan weryfikacji w taki sposób, aby ograniczyć ryzyko weryfikacyjne do możliwego do przyjęcia poziomu w celu uzyskania wystarczającej pewności, że raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jest wolny od istotnych nieprawidłowości.

5. Jeśli weryfikator stwierdzi, że występuje dodatkowe ryzyko wymagające ograniczenia lub że faktyczne ryzyko jest mniejsze niż początkowo oczekiwano, wówczas w trakcie weryfikacji aktualizuje analizę ryzyka i plan weryfikacji oraz dostosowuje działania weryfikacyjne.

*Artykuł 14***Działania weryfikacyjne**

Weryfikator realizuje plan weryfikacji oraz, na podstawie analizy ryzyka, sprawdza wykonanie, w zależności od przypadku, planu monitorowania zatwierdzonego przez właściwy organ lub planu metodyki monitorowania.

▼B

W tym celu weryfikator prowadzi co najmniej badania bezpośrednie obejmujące procedury analityczne, weryfikację danych i kontrolę metodyki monitorowania oraz sprawdza, co następuje:

- a) działania w zakresie przepływu danych i systemy wykorzystywane w przepływie danych, w tym systemy informatyczne;
- b) czy działania kontrolne prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego są należycie dokumentowane, wdrażane, utrzymywane i skuteczne pod względem minimalizacji ryzyka nieodłącznego;
- c) czy procedury wyszczególnione, w zależności od przypadku, w planie monitorowania lub planie metodyki monitorowania są skuteczne pod względem minimalizacji ryzyka nieodłącznego i ryzyka zawodności systemów kontroli wewnętrznej oraz czy takie procedury są wdrażane, wystarczająco dokumentowane i należycie utrzymywane.

Do celów akapitu drugiego lit. a) weryfikator śledzi przepływ danych, uwzględniając kolejność działań w zakresie przepływu danych oraz interakcje między nimi od pierwotnego źródła danych po sporządzenie raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

*Artykuł 15***Procedury analityczne**

1. Jeśli ze względu na ryzyko nieodłączne, ryzyko zawodności systemów kontroli wewnętrznej oraz adekwatność działań kontrolnych prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego potrzebne są procedury analityczne, weryfikator stosuje takie procedury w celu oceny wiarygodności i kompletności danych.

2. Stosując procedury analityczne, o których mowa w ust. 1, weryfikator ocenia zgłaszane dane w celu określenia potencjalnych obszarów ryzyka, a następnie walidacji i dostosowania planowanych działań weryfikacyjnych. Weryfikator podejmuje co najmniej następujące działania:

- a) ocenia wiarygodność fluktuacji i tendencji w czasie lub między porównywalnymi pozycjami;
- b) określa wartości wyraźnie odstające, nieoczekiwane dane oraz luki w danych.

3. Stosując procedury analityczne, o których mowa w ust. 1, weryfikator wykonuje następujące procedury:

- a) wstępne procedury analityczne na zagregowanych danych przed przeprowadzeniem działań, o których mowa w art. 14, w celu zrozumienia charakteru, złożoności i znaczenia zgłaszanych danych;
- b) bezpośrednie procedury analityczne na zagregowanych danych i punktach danych stanowiących podstawę takich danych w celu określenia potencjalnych błędów strukturalnych i wartości wyraźnie odstających;
- c) końcowe procedury analityczne na zagregowanych danych w celu zagwarantowania, że wszystkie błędy określone w procesie weryfikacji zostały prawidłowo wyeliminowane.

▼B

4. Jeśli weryfikator stwierdzi występowanie wartości odstających, fluktuacji, tendencji, luk w danych lub danych niespójnych z innymi odnośnymi informacjami lub różniących się znacznie od oczekiwanych wartości lub współczynników, weryfikator uzyskuje wyjaśnienia od prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, poparte dodatkowymi odnośnymi dowodami.

Na podstawie wyjaśnień i przedstawionych dodatkowych dowodów weryfikator ocenia wpływ na plan weryfikacji i działania weryfikacyjne, które mają być prowadzone.

*Artykuł 16***Weryfikacja danych**

1. Weryfikator weryfikuje dane zawarte w raporcie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego poprzez: szczegółowe badanie danych, włącznie z ich prześledzeniem wstecz do pierwotnego źródła danych, krzyżową kontrolę danych z zewnętrznymi źródłami danych, wykonanie uzgodnienia danych, sprawdzenie wartości progowych w odniesieniu do odpowiednich danych i dokonanie ponownych obliczeń.

2. W ramach weryfikacji danych, o których mowa w ust. 1, i biorąc pod uwagę w stosownych przypadkach zatwierdzony plan monitorowania lub plan metodyki monitorowania, w tym procedury opisane we wspomnianym planie, weryfikator sprawdza:

a) do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji – granice instalacji;

▼M1

b) do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności – granice instalacji i jej podinstalacji;

c) do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji, raportu dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności – kompletność danych dotyczących strumieni materiałów wsadowych i źródeł emisji opisanych w stosownych przypadkach w planie monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ lub w planie metodyki monitorowania;

▼M2**▼C2**

d) do celów weryfikacji raportu operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji – kompletność danych dotyczących lotów objętych kategorią działań w zakresie lotnictwa wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE, za które operator statku powietrznego jest odpowiedzialny, a także kompletność danych dotyczących emisji;

e) do celów weryfikacji raportu operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji – spójność między zgłoszonymi danymi a dokumentacją masy i wyważenia;

▼B

f) do celów weryfikacji raportu operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji – spójność pomiędzy zagregowanymi danymi dotyczącymi zużycia paliwa a danymi dotyczącymi paliwa zakupionego lub dostarczonego w inny sposób do statku powietrznego wykonującego działania w zakresie lotnictwa;

▼M2**▼C2**

- fa) do celów weryfikacji rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności – dokładność parametrów wymienionych w art. 16 ust. 5, art. 19, 20 lub 21 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, a także dane wymagane na mocy art. 6 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842;

▼B

- g) spójność zagregowanych danych zawartych w raporcie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego z pierwotnymi danymi źródłowymi;
- h) w przypadkach gdy prowadzący instalację stosuje metodykę opartą na pomiarach, o której mowa w art. 21 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, wartości pomiarowe z wykorzystaniem obliczeń wykonanych przez prowadzącego instalację zgodnie z art. 46 tego rozporządzenia wykonawczego;
- i) wiarygodność i dokładność danych.

3. Do celów sprawdzenia kompletności danych dotyczących lotów, o których mowa w ust. 2 lit. d), weryfikator wykorzystuje dane operatora statku powietrznego dotyczące ruchu lotniczego, w tym dane uzyskane od organizacji Eurocontrol lub innych odnośnych organizacji, które są w stanie przetwarzać informacje dotyczące ruchu lotniczego, takie jak dostępne dla organizacji Eurocontrol.

*Artykuł 17***Weryfikacja właściwego zastosowania metodyki monitorowania**

1. Weryfikator sprawdza właściwe zastosowanie i wdrożenie metodyki monitorowania zatwierdzonej przez właściwy organ w planie monitorowania, łącznie ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi takiej metodyki monitorowania.

2. Do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji, weryfikator sprawdza właściwe zastosowanie i wykonanie zatwierdzonego przez właściwy organ planu pobierania próbek, o którym mowa w art. 33 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, zatwierdzony przez właściwy organ;

3. ►**M1** Do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności weryfikator sprawdza, czy metodyka gromadzenia i monitorowania danych określona w planie metodyki monitorowania jest stosowana prawidłowo, w tym: ◀

- a) czy wszystkie dane dotyczące emisji, nakładów, produktów i przepływów energii przypisuje się prawidłowo do podinstalacji zgodnie z granicami systemu, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◀;
- b) czy dane są kompletne i czy wystąpiły luki w danych lub podwójne liczenie;
- c) czy poziomy działalności dla wskaźników emisyjności dla produktów opierają się na prawidłowym stosowaniu definicji produktów wymienionych w załączniku I do rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◀;

▼ B

- d) czy poziomy działalności dla podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności opartym na cieple, podinstalacji systemu ciepłowniczego, podinstalacji objętych wskaźnikiem emisyjności opartym na paliwie i podinstalacji wytwarzających emisje procesowe zostały prawidłowo przypisane zgodnie z produktami wyprodukowanymi i na podstawie aktów delegowanych przyjętych na mocy art. 10b ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE;

▼ M1

- e) w stosownych przypadkach, czy zużycie energii zostało prawidłowo przypisane do każdej podinstalacji;

▼ M2**▼ C2**

- f) czy wartość parametrów wymienionych w art. 16 ust. 5, art. 19, 20 lub 21 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 opiera się na prawidłowym stosowaniu tego rozporządzenia;

▼ M1

- g) do celów weryfikacji rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności i raportu dotyczącego danych nowej instalacji – datę rozpoczęcia normalnej działalności, o której mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331;

- h) do celów weryfikacji rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności – czy parametry wymienione w pkt 2.3–2.7 załącznika IV do rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, stosownie do instalacji, były monitorowane i zgłaszane w prawidłowy sposób zgodnie z planem metodyki monitorowania.

4. Jeżeli przesyłany CO₂ jest odejmowany zgodnie z art. 49 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub przenoszony, N₂O nie jest liczony jako emitowany zgodnie z art. 50 tego rozporządzenia, a ilość przenoszonego CO₂ lub N₂O jest mierzona zarówno w instalacji przesyłającej, jak i odbiorczej, weryfikator sprawdza, czy różnice między wartościami zmierzonymi w obu instalacjach można wyjaśnić niepewnością systemów pomiarowych i czy w raportach na temat wielkości emisji z obu instalacji podano właściwą średnią arytmetyczną zmierzonych wartości.

▼ B

Jeśli różnic między wartościami zmierzonymi w obu instalacjach nie można wyjaśnić niepewnością systemów pomiarowych, weryfikator sprawdza, czy wprowadzono dostosowania w celu zmniejszenia różnic między zmierzonymi wartościami, czy takie dostosowania miały zachowawczy charakter i czy właściwy organ zatwierdził takie dostosowania.

▼ M1

_____

▼ M2**▼ C2**

5. Do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji weryfikator, w ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, sprawdza dowody prowadzącego instalację wykazujące zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w art. 29 ust. 2–7 i 10 dyrektywy (UE) 2018/2001.

6. W przypadku gdy biopaliwo lub kwalifikujące się paliwo lotnicze można fizycznie przypisać do lotu wymienionego w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE, weryfikator sprawdza, czy ilość biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego jest prawidłowo przypisana do lotu bezpośrednio po uzupełnieniu paliwa.

▼ C2

Jeżeli kilka kolejnych lotów jest wykonywanych bez uzupełniania paliwa między kolejnymi lotami, weryfikator sprawdza, czy ilość biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego jest proporcjonalnie przypisana do danych lotów zgodnie z podejściem określonym w planie monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ oraz pisemną procedurą, którą operator statku powietrznego wdrożył w celu zapewnienia właściwego przypisywania biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego.

W przypadku gdy biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego nie da się fizycznie przypisać na lotnisku do konkretnego lotu, weryfikator sprawdza, czy:

- a) biopaliwo lub kwalifikujące się paliwo lotnicze jest prawidłowo przypisane do par lotnisk w raporcie operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji;
- b) całkowita ilość biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego nie przekracza całkowitej ilości paliwa zgłoszonej przez danego operatora statku powietrznego w odniesieniu do lotów, w przypadku których należy umorzyć uprawnienia zgodnie z art. 12 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE, rozpoczynających się z lotniska, na którym dostarcza się biopaliwo lub kwalifikujące się paliwo lotnicze;
- c) całkowita ilość biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego, w przypadku której muszą zostać umorzone uprawnienia zgodnie z art. 12 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE, nie przekracza całkowitej ilości zakupionego biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego, od której odejmuje się całkowitą ilość biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego sprzedaną stronom trzecim;
- d) frakcja biomasy w biopaliwie lub kwalifikującym się paliwie lotniczym przypisanym do lotów zagregowanych z podziałem na pary lotnisk nie przekracza maksymalnych ograniczeń dotyczących dodawania biopaliwa dla tego biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego certyfikowanego zgodnie z uznaną normą międzynarodową, jeżeli takie ograniczenia mają zastosowanie;
- e) zagregowana frakcja biomasy w biopaliwie lub kwalifikującym się paliwie lotniczym nie przekracza ilości biomasy, dla której przedstawiono dowód spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonych w art. 29 ust. 2–7 i 10 dyrektywy (UE) 2018/2001;
- f) te same ilości biopaliwa lub kwalifikującego się paliwa lotniczego nie zostały uwzględnione we wcześniejszym raporcie, w innym systemie lub przez kogokolwiek innego.

*Artykuł 17a***Kontrole w zakresie zaleceń dotyczących efektywności energetycznej**

1. Na podstawie wymogów warunkowości określonych w art. 22a rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 weryfikator sprawdza, czy wdrożono zalecenia z audytów energetycznych lub certyfikowanych systemów zarządzania energią wskazane w art. 22a ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, i potwierdza, że wdrożenie tych zaleceń zostało ukończone.

2. Do celów potwierdzenia, że ukończono wdrażanie zaleceń, o których mowa w ust. 1, weryfikator sprawdza, czy:

▼ **C2**

- a) procedura wdrażania zaleceń, o której mowa w art. 22a ust. 2 rozporządzenia delegowanego 2019/331, była przestrzegana, wystarczająco udokumentowana i odpowiednio utrzymywana;
- b) prowadzący instalację podjął konkretne środki, aby wdrożyć zalecenia;
- c) istnieją dowody na ukończenie wdrażania zaleceń, w tym na to, czy zalecenia te zostały oznaczone jako ukończone w ramach procedury, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu.

*Artykuł 17b***Kontrola stosowania odstępstw wymienionych w art. 22a ust. 1 akapit drugi rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331**

1. W przypadku gdy wdrożenie zaleceń, o których mowa w art. 17a niniejszego rozporządzenia, nie zostało ukończony, weryfikator ocenia dowody prowadzącego instalację i sprawdza, czy:

- a) nie wydano zaleceń dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 22a ust. 1 akapit drugi lit. f) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, w pierwszych czterech latach okresu odniesienia;
- b) wdrożenie zaleceń nie doprowadziłoby do oszczędności energii w granicach systemowych procesu przemysłowego prowadzonego w instalacji;
- c) okres zwrotu, o którym mowa w art. 22a ust. 1 akapit drugi lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, przekracza trzy lata;
- d) nie zaistniały jeszcze warunki eksploatacji specyficzne dla instalacji, w tym planowane lub nieplanowane okresy konserwacji, z uwzględnieniem których ustalono okres zwrotu;
- e) koszty inwestycji związane z zaleceniami są wyższe niż progi wymienione w art. 22a ust. 1 akapit drugi lit. b) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331;
- f) w odpowiednim okresie odniesienia lub po tym okresie wdrożono inne środki prowadzące do redukcji emisji gazów cieplarnianych równoważnej redukcji zalecanej w sprawozdaniu z audytu energetycznego lub w certyfikowanym systemie zarządzania energią dla danej instalacji.

2. W przypadku gdy okres zwrotu, o którym mowa w art. 22a ust. 1 akapit drugi lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, nie został określony w sprawozdaniu z audytu energetycznego, certyfikowanym systemie zarządzania energią lub poświadczonym oświadczeniu audytora energetycznego, weryfikator sprawdza:

▼ C2

- a) ważność informacji wykorzystanych do określenia okresu zwrotu;
  - b) prawidłowość zastosowania metody wykorzystanej do określenia okresu zwrotu.
3. Do celów oceny wdrożenia środków, o których mowa w ust. 1 lit. f), weryfikator sprawdza i potwierdza, czy:
- a) prowadzący instalację wdrożył środki alternatywne i czy wdrożenie tych środków zostało ukończone;
  - b) osiągnięto równoważną redukcję emisji gazów cieplarnianych, o której mowa w ust. 1 lit. f).

▼ B*Artykuł 18***Weryfikacja metod stosowanych w przypadku luk w danych**

1. W przypadku gdy do uzupełnienia luk w danych zastosowano, na podstawie art. 66 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, metody określone w planie monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ, weryfikator sprawdza, czy zastosowane metody są odpowiednie w danej sytuacji i czy zostały zastosowane prawidłowo.

Jeżeli prowadzący instalację lub operator statku powietrznego uzyskał od właściwego organu zatwierdzenie metod innych niż te, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 66 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, weryfikator sprawdza, czy zatwierdzone podejście właściwie stosowano i należyście udokumentowano.

W przypadku gdy prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie jest w stanie uzyskać takiego zatwierdzenia w odpowiednim czasie, weryfikator sprawdza, czy zastosowana przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego metoda uzupełniania luk w danych gwarantuje, że nie dojdzie do niedoszacowania emisji, oraz czy jej zastosowanie nie doprowadzi do istotnych nieprawidłowości.

2. Weryfikator sprawdza skuteczność działań kontrolnych podejmowanych przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego w celu zapobiegania występowaniu luk w danych, o których mowa w art. 66 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.

▼ M1

3. W przypadku gdy w raporcie dotyczącym danych podstawowych, raporcie dotyczącym danych nowej instalacji lub w rocznym raporcie dotyczącym poziomu działalności wystąpiły luki w danych, weryfikator sprawdza, czy w planie metodyki monitorowania określono metody postępowania w przypadku luk w danych na podstawie art. 12 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, czy metody te były odpowiednie do danej sytuacji i czy zostały prawidłowo zastosowane.

W przypadku gdy w planie metodyki monitorowania nie określono mającej zastosowanie metody postępowania w przypadku luk w danych, weryfikator sprawdza, czy podejście stosowane przez prowadzącego instalację w celu skompensowania luk w danych opiera się na rozsądnych dowodach i zapewnia, by dane wymagane na mocy załącznika IV do rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub art. 3 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842 nie były niedoszacowane ani zawyżone.

B*Artykuł 19***Ocena niepewności**

1. W przypadku gdy rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/2066 zobowiązuje operatora do wykazania zgodności z progami niepewności odnoszącymi się do danych dotyczących działalności i współczynników obliczeniowych, weryfikator potwierdza prawidłowość informacji wykorzystanych do obliczenia poziomów niepewności określonych w zatwierdzonym planie monitorowania.
2. Jeżeli prowadzący instalację stosuje metodykę monitorowania nieopartą na poziomach dokładności, o której mowa w art. 22 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, weryfikator sprawdza:
  - a) czy prowadzący instalację dokonał oceny oraz ilościowego określenia niepewności, wykazując osiągnięcie wymaganego progu całkowitej niepewności w odniesieniu do rocznego poziomu emisji gazów cieplarnianych na podstawie art. 22 lit. c) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
  - b) prawidłowość informacji wykorzystanych do oceny oraz ilościowego określenia niepewności;
  - c) czy ogólna metoda zastosowana w związku z oceną oraz ilościowym określeniem niepewności jest zgodna z art. 22 lit. b) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
  - d) czy przedstawiono dowody spełnienia warunków dotyczących metodyki monitorowania, o których mowa w art. 22 lit. a) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.
3. W przypadku gdy rozporządzenie delegowane (UE) **►M1** 2019/331 **◄** zobowiązuje prowadzącego instalację do przeprowadzenia uproszczonej oceny niepewności, weryfikator potwierdza prawidłowość informacji wykorzystanych do tej oceny.

*Artykuł 20***Pobieranie próbek**

1. Sprawdzając zgodność działań kontrolnych i procedur, o których mowa w art. 14 lit. b) i c), lub dokonując kontroli, o których mowa w art. 15 i 16, weryfikator może zastosować metody pobierania próbek właściwe dla instalacji lub operatora statku powietrznego pod warunkiem że w świetle analizy ryzyka, pobieranie próbek jest uzasadnione.
2. Jeśli w trakcie pobierania próbek weryfikator stwierdzi niezgodność lub nieprawidłowość, zwraca się do prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego o wyjaśnienie głównych przyczyn takiej niezgodności lub nieprawidłowości w celu dokonania oceny wpływu niezgodności lub nieprawidłowości na zgłaszane dane. Opierając się na wyniku takiej oceny, weryfikator ustala, czy potrzebne są dodatkowe działania weryfikacyjne, czy należy zwiększyć rozmiar próby oraz którą część zbioru danych prowadzący instalację lub operator statku powietrznego musi skorygować.
3. Weryfikator dokumentuje wyniki kontroli, o których mowa w art. 14–17, podając dane dotyczące dodatkowych próbek, w wewnętrznej dokumentacji weryfikacji.

▼ B*Artykuł 21***Wizyty w obiektach**

1. W odpowiednim terminie lub terminach w trakcie procesu weryfikacji weryfikator przeprowadza wizytę w obiekcie w celu oceny działania urządzeń pomiarowych i systemów monitorowania, odbycia wywiadów, wykonania działań wymaganych na mocy niniejszego rozdziału, a także zgromadzenia wystarczających informacji i dowodów umożliwiających mu stwierdzenie, czy raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jest wolny od istotnych nieprawidłowości.
2. Prowadzący instalację lub operator statku powietrznego zapewnia weryfikatorowi dostęp do swoich obiektów.
3. Do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji weryfikator wykorzystuje wizytę w obiekcie także do oceny granic instalacji, a także kompletności danych dotyczących strumieni materiałów wsadowych i źródeł emisji.

▼ M1

4. Do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności weryfikator wykorzystuje wizytę w obiekcie do oceny granic instalacji i jej podinstalacji, a także kompletności danych dotyczących strumieni materiałów wsadowych, źródeł emisji i połączeń technicznych.
5. Do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji, raportu dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności weryfikator decyduje, na podstawie analizy ryzyka, czy potrzebne są wizyty w dodatkowych lokalizacjach, w tym jeżeli istotne elementy działań w zakresie przepływu danych i działań kontrolnych prowadzi się w innych lokalizacjach, takich jak siedziba przedsiębiorstwa i inne biura znajdujące się poza obiektem.

▼ B*Artykuł 22***Postępowanie w przypadku nieprawidłowości, niezgodności i nieprzestrzegania przepisów**

1. ► M1 Jeżeli podczas weryfikacji weryfikator stwierdzi nieprawidłowości, niezgodności lub nieprzestrzeganie, w stosownych przypadkach, rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842, informuje o nich w odpowiednim terminie prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego i zwraca się do niego o wprowadzenie odpowiednich korekt. ◀

Prowadzący instalację lub operator statku powietrznego usuwa wszelkie nieprawidłowości lub niezgodności, o których go poinformowano.

▼ M1

Jeżeli stwierdzono nieprzestrzeganie rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842, prowadzący instalację lub operator statku powietrznego powiadamia właściwy organ i bez zbędnej zwłoki odpowiednio koryguje to nieprzestrzeganie.

2. Wszystkie przypadki nieprawidłowości, niezgodności i nieprzestrzegania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842 usunięte przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego podczas weryfikacji są dokumentowane przez weryfikatora i odnotowywane jako usunięte w wewnętrznej dokumentacji weryfikacji.

▼ B

3. Jeśli przed sporządzeniem przez weryfikator sprawozdania z weryfikacji prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie usunie nieprawidłowości lub niezgodności, o których weryfikator poinformował go zgodnie z ust. 1, weryfikator zwraca się do prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego o wyjaśnienie głównych przyczyn takiej niezgodności lub nieprawidłowości w celu dokonania oceny wpływu niezgodności lub nieprawidłowości na zgłaszane dane.

▼ M2**▼ C2**

Weryfikator ustala, czy nieusunięte nieprawidłowości, indywidualnie lub w połączeniu z innymi nieprawidłowościami, mają istotny wpływ na całkowitą wielkość zgłoszonych emisji lub danych istotnych dla przydziału bezpłatnych uprawnień. Oceniając istotność nieprawidłowości, weryfikator uwzględnia ich wielkość i charakter, a także szczególne okoliczności ich wystąpienia.

▼ B

Weryfikator ocenia, czy nieusunięte niezgodności, indywidualnie lub w połączeniu z innymi niezgodnościami, mają istotny wpływ na zgłaszane dane i czy prowadzi to do istotnej nieprawidłowości.

▼ M1

Jeżeli prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie skoryguje nieprzestrzegania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842 zgodnie z ust. 1 przed sporządzeniem przez weryfikatora sprawozdania z weryfikacji, weryfikator ocenia, czy nieskorygowane nieprzestrzeganie ma wpływ na zgłaszane dane i czy prowadzi to do istotnej nieprawidłowości.

▼ B

Weryfikator może uznać nieprawidłowości za istotne, nawet jeśli indywidualnie lub w połączeniu z innymi nieprawidłowościami mieszczą się poniżej poziomu istotności określonego w art. 23, jeśli jest to uzasadnione ze względu na wielkość i charakter nieprawidłowości oraz szczególne okoliczności ich wystąpienia.

*Artykuł 23***Poziom istotności**

1. Do celów weryfikacji raportów na temat wielkości emisji poziom istotności wynosi 5 % całkowitej wielkości zgłoszonych emisji w okresie sprawozdawczym objętym weryfikacją w odniesieniu do każdego z następujących:

- a) instalacje kategorii A, o której mowa w art. 19 ust. 2 lit. a) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 i instalacje kategorii B, o której mowa w art. 19 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia wykonawczego;
- b) operatorzy statków powietrznych o rocznej wielkości emisji równej lub mniejszej niż 500 kiloton kopalnego CO₂.

2. Do celów weryfikacji raportów na temat wielkości emisji poziom istotności wynosi 2 % całkowitej wielkości zgłoszonych emisji w okresie sprawozdawczym objętym weryfikacją w odniesieniu do każdego z następujących:

- a) instalacje kategorii C, o których mowa w art. 19 ust. 2 lit. c) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
- b) operatorów statków powietrznych o rocznej wielkości emisji większej niż 500 kiloton kopalnego CO₂.

▼ M2▼ C2▼ B

4. ► M1 Do celów weryfikacji raportu dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności poziom istotności wynosi 5 % całkowitej zgłaszanej wartości: ◀

- a) całkowitych emisji z instalacji, w przypadku gdy dane dotyczą emisji;
- b) w stosownych przypadkach sumy wprowadzonego i wyprodukowanego mierzalnego ciepła netto, gdy dane dotyczą danych dotyczących mierzalnego ciepła;
- c) w stosownych przypadkach sumy ilości gazów odlotowych wprowadzonych i wyprodukowanych w ramach instalacji;
- d) poziomu działalności indywidualnie każdej odpowiedniej podinstalacji objętej wskaźnikiem emisyjności dla produktów.

Artykuł 24

Podsumowanie ustaleń weryfikacji

Kończąc weryfikację i analizując informacje uzyskane w jej trakcie, weryfikator:

- a) sprawdza dane końcowe od prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, w tym dane, które dostosowano na podstawie informacji uzyskanych podczas weryfikacji;
- b) dokonuje przeglądu podanych przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego powodów wystąpienia ewentualnych różnic między danymi końcowymi a danymi przedstawionymi poprzednio;
- c) dokonuje przeglądu wyników oceny w celu ustalenia, czy właściwie wykonano w stosownych przypadkach plan monitorowania zatwierdzony przez właściwy organ lub plan metodyki monitorowania, w tym procedury opisane w takim planie;
- d) ocenia, czy poziom ryzyka weryfikacyjnego jest odpowiednio niski, aby można było uzyskać wystarczającą pewność;
- e) zapewnia zgromadzenie wystarczających dowodów, umożliwiających przedstawienie wniosków z weryfikacji z wystarczającą pewnością, że raport jest wolny od istotnych nieprawidłowości;
- f) zapewnia, aby proces weryfikacji był w pełni udokumentowany w wewnętrznej dokumentacji z weryfikacji oraz aby w sprawozdaniu z weryfikacji możliwe było zawarcie ostatecznej opinii.

▼ B*Artykuł 25***Niezależny przegląd**

1. Przed przekazaniem sprawozdania z weryfikacji weryfikator przedstawia wewnętrzną dokumentację weryfikacji i sprawozdanie z weryfikacji osobie dokonującej niezależnego przeglądu.

2. Dokonanie niezależnego przeglądu powierza się osobie, która nie prowadziła żadnych działań weryfikacyjnych podlegających jej przeglądowi.

3. W zakres niezależnego przeglądu wchodzi cały proces weryfikacji opisany w niniejszym rozdziale i zarejestrowany w wewnętrznej dokumentacji weryfikacji.

Osoba dokonująca niezależnego przeglądu przeprowadza go w sposób gwarantujący, że proces weryfikacji przeprowadzono zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, że właściwie wykonano procedury odnoszące się do działań weryfikacyjnych, o których mowa w art. 41, oraz że wykazano należyta dbałość zawodową i dokonano trafnej oceny sytuacji.

Osoba dokonująca niezależnego przeglądu ocenia również, czy zgromadzone dowody są wystarczające, aby umożliwić weryfikatorowi sporządzenie sprawozdania z weryfikacji z wystarczającą pewnością.

4. W przypadku wystąpienia okoliczności mogących prowadzić do zmian w sprawozdaniu z weryfikacji po przeglądzie, osoba dokonująca niezależnego przeglądu dokonuje również przeglądu takich zmian i odnoszących się do nich dowodów.

5. Osoba należycie upoważniona przez weryfikatora uwierzytelnia sprawozdanie z weryfikacji na podstawie wniosków osoby dokonującej niezależnego przeglądu oraz dowodów zawartych w wewnętrznej dokumentacji weryfikacji.

*Artykuł 26***Wewnętrzna dokumentacja weryfikacji**

1. Weryfikator przygotowuje i sporządza wewnętrzną dokumentację weryfikacji zawierającą co najmniej:

- a) wyniki przeprowadzonych czynności weryfikacyjnych;
- b) analizę strategiczną, analizę ryzyka i plan weryfikacji;

▼ M2**▼ C2**

- c) informacje wystarczające do uzasadnienia wniosków z weryfikacji, w tym uzasadnienia oceny, czy stwierdzone nieprawidłowości mają istotny wpływ na zgłaszane wielkości emisji lub dane istotne dla przydziału bezpłatnych uprawnień.

▼ B

2. Wewnętrzną dokumentację weryfikacji, o której mowa w ust. 1, sporządza się w taki sposób, aby osoba dokonująca niezależnego przeglądu, o której mowa w art. 25, oraz krajowa jednostka akredytująca były w stanie ocenić, czy weryfikację przeprowadzono zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Po uwierzytelnieniu sprawozdania z weryfikacji na podstawie art. 25 ust. 5, weryfikator przedstawia wyniki niezależnego przeglądu w wewnętrznej dokumentacji weryfikacji.

▼ M1

3. Weryfikator zapewnia na żądanie właściwego organu dostęp do wewnętrznej dokumentacji weryfikacji i innych odnośnych informacji w celu umożliwienia temu właściwemu organowi oceny weryfikacji. Właściwy organ może określić ramy czasowe, w których weryfikator musi zapewnić dostęp do tej dokumentacji.

▼ B*Artykuł 27***Sprawozdanie z weryfikacji****▼ M2****▼ C2**

1. Na podstawie informacji zgromadzonych w trakcie weryfikacji weryfikator przekazuje prowadzącemu instalację lub operatorowi statku powietrznego sprawozdanie z weryfikacji każdego raportu na temat wielkości emisji, raportu dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności poddanych weryfikacji, zawierające dowolny spośród następujących wniosków:

- a) raport zweryfikowano jako zadowalający;
- b) raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego zawiera istotne nieprawidłowości, których nie usunięto przed przekazaniem sprawozdania z weryfikacji;
- c) zakres weryfikacji jest zbyt ograniczony na podstawie art. 28 i weryfikator nie był w stanie uzyskać wystarczających dowodów, aby przedstawić wnioski z weryfikacji z wystarczającą pewnością, że raport jest wolny od istotnych nieprawidłowości;
- d) niezgodności, indywidualnie lub w połączeniu z innymi niezgodnościami, nie gwarantują wystarczającej jasności i uniemożliwiają weryfikatorowi stwierdzenie z wystarczającą pewnością, że raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jest wolny od istotnych nieprawidłowości.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego może zostać zweryfikowany jako zadowalający tylko wówczas, gdy jest on wolny od istotnych nieprawidłowości.

▼ B

2. Prowadzący instalację lub operator statku powietrznego przedkłada sprawozdanie z weryfikacji właściwemu organowi wraz z odnośnym raportem prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

3. Sprawozdanie z weryfikacji obejmuje co najmniej następujące elementy:

- a) nazwę prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego podlegającego weryfikacji;
- b) cele weryfikacji;
- c) zakres weryfikacji;

▼ B

- d) odniesienie do weryfikowanego raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;
- e) kryteria zastosowane przy weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, w tym, w stosownych przypadkach, zezwolenie i wersje zatwierdzonego przez właściwy organ planu monitorowania lub planu metodyki monitorowania, zależnie od przypadku, a także okres ważności każdego planu;

▼ M2**▼ C2**

- g) jeżeli dotyczy ono weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji, łącznej ilości emisji dla każdego rodzaju działań wymienionych w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE oraz dla każdej instalacji lub każdego operatora statku powietrznego;

▼ B

- h) jeżeli dotyczy ono weryfikacji raportu dotyczącego danych podstawowych lub raportu dotyczącego danych nowej instalacji, zagregowane roczne zweryfikowane dane za każdy rok w okresie odniesienia dla każdej podinstalacji w odniesieniu do rocznego poziomu działalności i emisji przypisanych podinstalacji;

▼ M1

- ha) jeżeli dotyczy ono weryfikacji rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności, zagregowane roczne zweryfikowane dane za każdy rok w okresie sprawozdawczym dotyczący poziomu działalności dla każdej podinstalacji w odniesieniu do jej rocznego poziomu działalności;
- i) okres sprawozdawczy, okres odniesienia lub okres sprawozdawczy dotyczący poziomu działalności podlegające weryfikacji;

▼ B

- j) obowiązki prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, właściwego organu i weryfikatora;
- k) wnioski z weryfikacji;
- l) opis wszelkich stwierdzonych nieprawidłowości i niezgodności, których nie usunięto przed przekazaniem sprawozdania z weryfikacji;

▼ M2**▼ C2**

- m) terminy, w których przeprowadzono wizyty w obiekcie oraz tożsamość osób, które je przeprowadziły, w tym terminy wirtualnych wizyt w obiekcie oraz, w przypadku zastosowania art. 34a i 34b niniejszego rozporządzenia, terminy ostatniej fizycznej wizyty w obiekcie;

▼ B

- n) informację, czy zrezygnowano z jakichkolwiek wizyt w obiekcie, a także powody rezygnacji z tych wizyt w obiekcie;

▼ M2**▼ C2**

- na) informacje, czy przeprowadzono wirtualną wizytę w obiekcie oraz jakie były powody przeprowadzenia wirtualnych wizyt w obiekcie, a także, w stosownych przypadkach, termin zatwierdzenia przez właściwy organ;

▼ M1

- o) wszelkie przypadki nieprzestrzegania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842, które stały się widoczne podczas weryfikacji;

▼ B

- p) jeśli w odpowiednim czasie nie można uzyskać od właściwego organu zatwierdzenia metody zastosowanej w celu uzupełnienia luki w danych na podstawie art. 18 ust. 1 ostatni akapit, potwierdzenie, że taka metoda ma charakter zachowawczy, oraz wskazanie, czy prowadzi do istotnych nieprawidłowości;
- q) stwierdzenie, czy metoda zastosowana do uzupełnienia każdej luki w danych na podstawie art. 12 rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◀ prowadzi do istotnych nieprawidłowości;

▼ M1**▼ M2****▼ C2**

- ra) jeśli weryfikator zaobserwował istotne zmiany w zakresie parametrów wymienionych w art. 16 ust. 5, art. 19, 20 lub 21 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 albo zmiany w zakresie efektywności energetycznej zgodnie z art. 6 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842, opis takich zmian i odnośne uwagi;

▼ M1

- rb) w stosownych przypadkach potwierdzenie, że została sprawdzona data rozpoczęcia normalnej działalności, o której mowa w art. 5 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331;

▼ M2**▼ C2**

- rc) potwierdzenie, że weryfikator sprawdził wdrożenie zaleceń dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w art. 17a niniejszego rozporządzenia, oraz że wdrożenie tych zaleceń zostało ukończonych, w tym w stosownych przypadkach opis wszelkich ustaleń i uwag;
- rd) potwierdzenie, że weryfikator przeprowadził kontrole, o których mowa w art. 17b niniejszego rozporządzenia, oraz potwierdzenie, czy ma zastosowanie jeden z warunków, o których mowa w art. 22a ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, w tym w stosownych przypadkach opis wszelkich ustaleń i uwag;

▼ B

- s) w stosownych przypadkach zalecenia dotyczące ulepszeń;
- t) nazwiska audytora wiodącego EU ETS, osoby dokonującej niezależnego przeglądu oraz, w stosownych przypadkach, audytora EU ETS i eksperta technicznego, biorących udział w weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;
- u) datę i podpis osoby upoważnionej przez weryfikatora, wraz z jej nazwiskiem.

4. ►**M1** Weryfikator opisuje w sprawozdaniu z weryfikacji przypadki nieprawidłowości, niezgodności i nieprzestrzegania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842 w sposób wystarczająco szczegółowy, aby wyjaśnić prowadzącemu instalację lub operatorowi statku powietrznego, a także właściwemu organowi, następujące aspekty: ◀

▼ M1

- a) wielkości i charakteru nieprawidłowości, niezgodności lub nieprzestrzegania rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842;

▼ B

- b) dlaczego nieprawidłowość ma istotne znaczenie lub nie ma istotnego znaczenia;
- c) którego elementu raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego dotyczy nieprawidłowość lub którego elementu planu monitorowania lub planu metodyki monitorowania dotyczy niezgodność;

▼ M1

- d) którego artykułu rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 lub rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/1842 dotyczy nieprzestrzeganie.

▼ M2**▼ C2**

5. Na potrzeby weryfikacji raportów na temat wielkości emisji, jeśli państwo członkowskie wymaga od weryfikatora przedłożenia informacji o procesie weryfikacji dodatkowych w stosunku do wymienionych w ust. 3, przy czym takie informacje nie są niezbędne do zrozumienia wniosków z weryfikacji, prowadzący instalację lub operator statku powietrznego ze względu na efektywność może przedłożyć takie dodatkowe informacje właściwemu organowi oddzielnie od sprawozdania z weryfikacji, w innym terminie, lecz nie później niż dnia 15 maja tego samego roku.

▼ B*Artykuł 28***Ograniczenie zakresu**

Weryfikator może stwierdzić, że zakres weryfikacji, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lit. c), jest zbyt ograniczony w każdej z następujących sytuacji:

- a) brakuje danych, co uniemożliwia weryfikatorowi uzyskanie dowodów wymaganych do ograniczenia ryzyka weryfikacyjnego do poziomu potrzebnego do osiągnięcia wystarczającego poziomu pewności;
- b) plan monitorowania nie został zatwierdzony przez właściwy organ;
- c) w stosownych przypadkach plan monitorowania lub plan metodyki monitorowania nie zapewniają wystarczającego zakresu bądź jasności do wyciągnięcia wniosków z weryfikacji;
- d) prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie udostępnił weryfikatorowi informacji wystarczających do przeprowadzenia weryfikacji;

▼ M2**▼ C2**

- e) plan metodyki monitorowania nie został zatwierdzony przez właściwy organ.

▼ B*Artykuł 29***Postępowanie w przypadku nieusuniętych nieistotnych niezgodności**

1. Weryfikator ocenia, czy prowadzący instalację lub operator statku powietrznego usunął niezgodności wskazane w sprawozdaniu z weryfikacji dotyczącym poprzedniego okresu monitorowania, w stosownych przypadkach zgodnie z odnoszącymi się do niego wymogami, o których mowa w art. 69 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.

Jeżeli prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie usunął niezgodności na podstawie art. 69 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, weryfikator rozważa, czy zwiększa to lub może zwiększyć ryzyko nieprawidłowości.

▼B

Weryfikator zaznacza w sprawozdaniu z weryfikacji, czy takie niezgodności zostały usunięte przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

▼M1

1a. Do celów weryfikacji rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności weryfikator ocenia, czy prowadzący instalację usunął niezgodności wskazane w sprawozdaniu z weryfikacji dotyczącym odpowiedniego raportu dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności z poprzedniego okresu sprawozdawczego dotyczącego poziomu działalności.

Jeżeli prowadzący instalację nie usunął tych niezgodności, weryfikator rozważa, czy zwiększa to lub może zwiększyć ryzyko nieprawidłowości.

Weryfikator zaznacza w sprawozdaniu z weryfikacji, czy takie niezgodności zostały usunięte przez prowadzącego instalację.

▼B

2. Weryfikator rejestruje w wewnętrznej dokumentacji weryfikacji szczegółowe informacje o tym, kiedy i jak stwierdzone niezgodności zostały usunięte przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego podczas weryfikacji.

*Artykuł 30***Doskonalenie procesu monitorowania i sprawozdawczości**

1. Jeśli weryfikator zidentyfikował obszary możliwego doskonalenia działań prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, odnoszące się do lit. a)–e) niniejszego ustępu, wówczas włącza do sprawozdania z weryfikacji zalecenia dotyczące doskonalenia działań prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego w następujących aspektach:

- a) ocena ryzyka przeprowadzona przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;
- b) opracowanie, dokumentacja, wdrożenie i utrzymanie działań w zakresie przepływu danych i działań kontrolnych, a także ocena systemu kontroli;
- c) opracowanie, dokumentacja, wdrożenie i utrzymanie procedur odnoszących się do działań w zakresie przepływu danych i działań kontrolnych, a także innych procedur, które prowadzący instalację lub operator statku powietrznego musi ustanowić na podstawie rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub art. 11 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◀;

▼M2**▼C2**

- d) monitorowanie i raportowanie w zakresie emisji, w tym w odniesieniu do osiągania wyższych poziomów dokładności, ograniczania ryzyka lub zwiększania skuteczności monitorowania i raportowania;
- e) monitorowanie i raportowanie danych do raportów dotyczących danych podstawowych, raportów dotyczących danych nowej instalacji i rocznych raportów dotyczących poziomu działalności, w tym w odniesieniu do osiągnięcia najwyższego poziomu dokładności źródeł danych wymienionych w załączniku VII do rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, ograniczania ryzyka i zwiększania skuteczności monitorowania i sprawozdawczości.

▼B

2. Podczas weryfikacji prowadzonej po roku, w którym w sprawozdaniu z weryfikacji zawarto zalecenia dotyczące doskonalenia, weryfikator sprawdza, czy prowadzący instalację lub operator statku powietrznego wdrożył takie zalecenia dotyczące doskonalenia oraz w jaki sposób się to odbyło.

Jeśli prowadzący instalację lub operator statku powietrznego nie wdrożył takich zaleceń lub nie wdrożył ich właściwie, weryfikator ocenia wpływ, jaki ma to na ryzyko wystąpienia nieprawidłowości i niezgodności.

▼M2**▼C2***Artykuł 30a***Uwzględnianie uwag w zakresie wdrażania zaleceń dotyczących efektywności energetycznej**

W przypadku gdy w sprawozdaniu z weryfikacji zgłoszono uwagi lub ustalenia, o których mowa w art. 27 ust. 3 lit. rc), podczas weryfikacji rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności w kolejnym roku weryfikator sprawdza, jakie działania podjął prowadzący instalację w wyniku tych uwag i czy te działania mają wpływ na potwierdzenie przez weryfikatora, że ukończono wdrażanie zaległych zaleceń odnoszących się do stosowania art. 22a ust. 1 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331.

▼B*Artykuł 31***Uproszczona weryfikacja instalacji**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 21 ust. 1 weryfikator może, pod warunkiem zatwierdzenia przez właściwy organ zgodnie z akapitem drugim niniejszego artykułu, podjąć decyzję o nieprzeprowadzaniu wizyt w obiektach w instalacjach. Decyzja ta opiera się na wynikach analizy ryzyka i po stwierdzeniu, że weryfikator może uzyskać zdalny dostęp do wszystkich odpowiednich danych oraz że spełnione są warunki nieprzeprowadzania wizyt w obiektach. Weryfikator bezzwłocznie informuje o tym prowadzącego instalację.

Prowadzący instalację przedkłada właściwemu organowi wniosek o zatwierdzenie decyzji weryfikatora o nieprzeprowadzaniu wizyty w obiekcie.

Na wniosek przedłożony przez odnośnego prowadzącego instalację właściwy organ podejmuje decyzję, czy zatwierdzić decyzję weryfikatora o nieprzeprowadzaniu wizyty w obiekcie, biorąc pod uwagę wszystkie następujące elementy:

- a) przedstawione przez weryfikatora informacje o wynikach analizy ryzyka;
- b) informacje o możliwości uzyskania zdalnego dostępu do odnośnych danych;
- c) dowody potwierdzające, że do instalacji nie mają zastosowania wymogi określone w ust. 3;

▼B

d) dowody potwierdzające spełnienie warunków nieprzeprowadzania wizyt w obiektach.

2. Zatwierdzenie właściwego organu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie jest wymagane w przypadku nieprzeprowadzania wizyt w obiektach w instalacjach o niskim poziomie emisji, o których mowa w art. 47 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.

3. Weryfikator zawsze przeprowadza wizyty w obiekcie, jeżeli:

▼M1

a) raport prowadzącego instalację na temat wielkości emisji lub roczny raport dotyczący poziomu działalności są weryfikowane przez danego weryfikatora po raz pierwszy;

b) do celów weryfikacji raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji, weryfikator nie przeprowadził wizyty w obiekcie w dwóch okresach sprawozdawczych bezpośrednio poprzedzających bieżący okres sprawozdawczy;

ba) do celów weryfikacji rocznego raportu prowadzącego instalację dotyczącego poziomu działalności, jeżeli weryfikator nie przeprowadził wizyty w obiekcie podczas weryfikacji rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności lub raportu dotyczącego danych podstawowych w dwóch okresach sprawozdawczych dotyczących poziomu działalności bezpośrednio poprzedzających bieżący okres sprawozdawczy dotyczący poziomu działalności;

▼B

c) w okresie sprawozdawczym w planie monitorowania wprowadzono istotne zmiany, w tym zmiany, o których mowa w art. 15 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;

▼M1

ca) jeżeli w okresie sprawozdawczym dotyczącym poziomu działalności nastąpiły istotne zmiany w instalacji lub jej podinstalacjach, które wymagają wprowadzenia istotnych zmian w planie metodyki monitorowania, w tym zmian, o których mowa w art. 9 ust. 5 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331;

▼B

d) weryfikowany jest raport prowadzącego instalację dotyczący danych podstawowych lub raport dotyczący danych nowej instalacji.

▼M1

4. Ust. 3 lit. c) i ca) nie mają zastosowania, jeżeli w okresie sprawozdawczym nastąpiły jedynie zmiany domyślnej wartości, o której mowa w art. 15 ust. 3 lit. h) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub art. 9 ust. 5 lit. c) rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331.

▼B*Artykuł 32***Warunki nieprzeprowadzania wizyt w obiektach**

Warunki nieprzeprowadzania wizyt w obiektach, o których mowa w art. 31 ust. 1, to którakolwiek z poniższych sytuacji:

1) ►**M1** weryfikacja raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji dotyczy instalacji kategorii A, o której mowa w art. 19 ust. 2 lit. a) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub instalacji kategorii B, o której mowa w art. 19 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia wykonawczego, przy czym: ◀

▼ B

- a) instalacja ma tylko jeden strumień materiałów wsadowych, o którym mowa w art. 19 ust. 3 lit. c) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, który jest gazem ziemnym, lub jeden lub więcej strumieni materiałów wsadowych *de minimis*, które łącznie nie przekraczają progu dla strumieni materiałów wsadowych *de minimis* określonego w art. 19 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;
- b) gaz ziemny jest monitorowany za pomocą pomiaru fiskalnego, który podlega odpowiedniemu systemowi prawnemu w zakresie kontroli mierników fiskalnych i odpowiada wymaganym poziomom niepewności odnoszącym się do właściwego poziomu dokładności;

▼ M2**▼ C2**

- c) stosuje się wartości domyślne współczynników obliczeniowych gazu ziemnego lub gdy współczynniki obliczeniowe gazu ziemnego są ustalane bezpośrednio przez zewnętrzne przedsiębiorstwo transportu gazu – bez przetwarzania przez prowadzącego instalację – za pomocą analizatorów online, które podlegają odpowiedniemu systemowi prawnemu w zakresie kontroli analizatorów fiskalnych;

▼ B

- 2) ► **M1** weryfikacja raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji dotyczy instalacji kategorii A, o której mowa w art. 19 ust. 2 lit. a) rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub instalacji kategorii B, o której mowa w art. 19 ust. 2 lit. b) tego rozporządzenia wykonawczego, przy czym: ◀
  - a) instalacja ma tylko jeden strumień materiałów wsadowych, który jest paliwem bez emisji procesowych, a paliwo to jest paliwem stałym spalany w instalacji bez tymczasowego przechowywania albo paliwem płynnym lub gazowym, które może być tymczasowo przechowywane;
  - b) dane dotyczące działalności odnoszące się do strumienia materiałów wsadowych są monitorowane za pomocą jednej z następujących metod:
    - i) metoda pomiaru fiskalnego, która podlega odpowiedniemu systemowi prawnemu w zakresie kontroli mierników fiskalnych i odpowiada wymaganym poziomom niepewności odnoszącym się do właściwego poziomu dokładności;
    - ii) metoda oparta wyłącznie na danych z faktur, z uwzględnieniem w stosownych przypadkach zmian stanu zapasów;
  - c) stosuje się tylko domyślne wartości współczynników obliczeniowych;
  - d) właściwy organ zezwolił instalacji na stosowanie uproszczonego planu monitorowania zgodnie z art. 13 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;

▼ M1

- 3) weryfikacja raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji dotyczy instalacji o niskim poziomie emisji, o której mowa w art. 47 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 i zastosowanie ma pkt 2 lit. a)–c);
- 3a) weryfikacja rocznego raportu prowadzącego instalację dotyczącego poziomu działalności dotyczy instalacji, o której mowa w pkt 1, 2 lub 3, przy czym:
  - a) instalacja ta nie posiada żadnej innej podinstalacji oprócz jednej podinstalacji, do której ma zastosowanie wskaźnik emisyjności dla produktów zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331; oraz

▼ **M1**

- b) dane dotyczące produkcji istotne dla wskaźnika emisyjności dla produktów zostały ocenione w ramach audytu do celów rachunkowości finansowej, a prowadzący instalację przedstawia na to dowody.
- 3b) weryfikacja rocznego raportu prowadzącego instalację dotyczącego poziomu działalności dotyczy instalacji, o której mowa w pkt 1, 2 lub 3, przy czym:
  - a) instalacja posiada maksymalnie dwie podinstalacje;
  - b) druga z podinstalacji odpowiada za mniej niż 5 % całkowitego ostatecznego przydziału uprawnień dla instalacji; oraz
  - c) w stosownych przypadkach weryfikator dysponuje danymi wystarczającymi do oceny podziału podinstalacji;
- 3c) weryfikacja rocznego raportu prowadzącego instalację dotyczącego poziomu działalności dotyczy instalacji, o której mowa w pkt 1, 2 lub 3, przy czym:
  - a) instalacja posiada wyłącznie podinstalacje objęte wskaźnikiem emisyjności opartym na cieple lub podinstalacje sieci ciepłowniczej; oraz
  - b) w stosownych przypadkach weryfikator dysponuje danymi wystarczającymi do oceny podziału podinstalacji;

▼ **B**

- 4) ► **M1** weryfikacja raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności dotyczy instalacji zlokalizowanej w obiekcie bezzałogowym, przy czym: ◀
  - a) dane mierzone zdalnie z obiektu bezzałogowego są wysyłane bezpośrednio do innego miejsca, gdzie wszystkie dane są przetwarzane, zarządzane i przechowywane;
  - b) ta sama osoba jest odpowiedzialna za zarządzanie wszystkimi danymi i ich rejestrowanie w odniesieniu do danego obiektu;

▼ **M1**

- c) mierniki zostały już poddane inspekcji w obiekcie przez prowadzącego instalację lub przez laboratorium zgodnie z art. 60 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub art. 11 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, a podpisany dokument lub oznaczone datą dowody fotograficzne dostarczone przez prowadzącego instalację wskazują, że od czasu tej inspekcji w instalacji nie wystąpiły żadne zmiany dotyczące pomiarów ani zmiany operacyjne.

▼ **B**

- 5) ► **M1** weryfikacja raportu prowadzącego instalację na temat wielkości emisji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności dotyczy instalacji znajdującej się w odległym lub trudno dostępnym obiekcie, w szczególności instalacji morskiej, przy czym: ◀
  - a) występuje wysoki poziom centralizacji danych gromadzonych z tego obiektu i przekazywanych bezpośrednio do innego miejsca, w którym wszystkie dane są przetwarzane, zarządzane i przechowywane przy dobrym zapewnieniu jakości;

▼ M1

- b) mierniki zostały już poddane inspekcji w obiekcie przez prowadzącego instalację lub przez laboratorium zgodnie z art. 60 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub art. 11 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331, a podpisany dokument lub oznaczone datą dowody fotograficzne dostarczone przez prowadzącego instalację wskazują, że od czasu tej inspekcji w instalacji nie wystąpiły żadne zmiany dotyczące pomiarów ani zmiany operacyjne.

▼ B

Punkt 2) można również stosować, jeżeli oprócz strumienia materiałów wsadowych, o którym mowa w lit. a) tego punktu, instalacja wykorzystuje jeden lub więcej strumieni materiałów wsadowych *de minimis*, które łącznie nie przekraczają progu dla strumieni materiałów wsadowych *de minimis* określonego w art. 19 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.

▼ M1

Pkt 3a lit. b) należy stosować, jeżeli podinstalacja odpowiadająca za co najmniej 95 % całkowitego ostatecznego przydziału uprawnień dla instalacji, o którym mowa w pkt 3b lit. b), jest podinstalacją, do której ma zastosowanie wskaźnik emisyjności dla produktów zgodnie z art. 10 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331.

▼ B*Artykuł 33***Uproszczona weryfikacja operatorów statków powietrznych****▼ M2****▼ C2**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 21 ust. 1 niniejszego rozporządzenia weryfikator może podjąć decyzję o nieprzeprowadzaniu wizyty w obiekcie w przypadku operatora statku powietrznego używającego uproszczonych narzędzi, o których mowa w art. 55 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, jeżeli weryfikator stwierdził w oparciu o analizę ryzyka, że może uzyskać zdalny dostęp do wszystkich odpowiednich danych.

▼ B

2. Jeśli operator statku powietrznego używa uproszczonych narzędzi, o których mowa w art. 55 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 w celu określenia zużycia paliwa, a zgłoszone dane pozyskano przy wykorzystaniu takich narzędzi niezależnie od jakiegokolwiek wkładu ze strony operatora statku powietrznego, weryfikator może, na podstawie swojej analizy ryzyka, zdecydować o rezygnacji z kontroli, o których mowa w art. 14 i 16, art. 17 ust. 1 i 2 i art. 18 niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 34***Uprozczone plany weryfikacji**

Jeśli weryfikator stosuje uproszczony plan weryfikacji, odnotowuje uzasadnienie zastosowania takich planów w wewnętrznej dokumentacji z weryfikacji, w tym dowody potwierdzające spełnienie warunków zastosowania uproszczonych planów weryfikacji.

▼ M2▼ C2*Artykuł 34a***Wirtualne wizyty w obiektach w celu weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego**▼ M1

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 21 ust. 1 w przypadku gdy poważne, nadzwyczajne i nieprzewidziane okoliczności, pozostające poza kontrolą prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, uniemożliwiają weryfikatorowi przeprowadzenie fizycznej wizyty w obiekcie, a okoliczności te nie mogą zostać przewyżczone przy podjęciu wszystkich racjonalnych starań, weryfikator może, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez właściwy organ zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, podjąć decyzję o przeprowadzeniu wirtualnej wizyty w obiekcie.

Weryfikator wprowadza środki, aby ograniczyć ryzyko weryfikacyjne do możliwego do przyjęcia poziomu w celu uzyskania wystarczającej pewności, że raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jest wolny od istotnych nieprawidłowości. Bez zbędnej zwłoki przeprowadza się fizyczną wizytę w obiekcie instalacji lub operatora statku powietrznego.

Decyzja, aby przeprowadzić wirtualną wizytę w obiekcie, opiera się na wynikach analizy ryzyka i jest podejmowana po stwierdzeniu, że spełnione są warunki przeprowadzania wirtualnej wizyty w obiekcie. Weryfikator bezzwłocznie informuje o tym prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

2. Prowadzący instalację lub operator statku powietrznego przedkłada właściwemu organowi wniosek o zatwierdzenie decyzji weryfikatora dotyczącej przeprowadzenia wirtualnej wizyty w obiekcie. Wniosek ten obejmuje następujące elementy:

- a) dowód, że przeprowadzenie fizycznej wizyty w obiekcie nie jest możliwe z powodu poważnych, nadzwyczajnych i nieprzewidzianych okoliczności pozostających poza kontrolą prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;
- b) informacje na temat sposobu przeprowadzenia wirtualnej wizyty w obiekcie;
- c) informacje na temat wyniku analizy ryzyka przeprowadzonej przez weryfikatora;
- d) dowód wprowadzenia przez weryfikatora środków, aby ograniczyć ryzyko weryfikacyjne do możliwego do przyjęcia poziomu w celu uzyskania wystarczającej pewności, że raport prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego jest wolny od istotnych nieprawidłowości.

3. Na wniosek złożony przez odnośnego prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego właściwy organ podejmuje decyzję, czy zatwierdzić decyzję weryfikatora o przeprowadzeniu wirtualnej wizyty w obiekcie, biorąc pod uwagę elementy określone w ust. 2.

▼ **M1**

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 w przypadku gdy duża liczba instalacji lub operatorów statków powietrznych została dotknięta przez podobne poważne, nadzwyczajne i nieprzewidziane okoliczności pozostające poza kontrolą prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, a ze względu na zobowiązania prawne związane z ochroną zdrowia publicznego konieczne jest podjęcie natychmiastowych działań, właściwy organ może upoważnić weryfikatorów do przeprowadzania wirtualnych wizyt w obiektach bez konieczności indywidualnego zatwierdzenia, o którym mowa w ust. 3, pod warunkiem że:

- a) właściwy organ ustalił, że istnieją poważne, nadzwyczajne i nieprzewidziane okoliczności pozostające poza kontrolą prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, i że ze względu na zobowiązania prawne związane z ochroną zdrowia publicznego konieczne jest podjęcie natychmiastowych działań;
- b) prowadzący instalację lub operator statku powietrznego informuje właściwy organ o decyzji weryfikatora dotyczącej przeprowadzenia wirtualnej wizyty w obiekcie, w tym o elementach określonych w ust. 2.

Właściwy organ dokonuje przeglądu informacji przedstawionych przez prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego zgodnie z lit. b) podczas oceny sprawozdania prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego i informuje krajową jednostkę akredytującą o wyniku tej oceny.

▼ **M2**▼ **C2***Artykuł 34b***Wirtualne wizyty w obiektach w celu weryfikacji raportów operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 21 ust. 1 weryfikator może podjąć decyzję o przeprowadzeniu wirtualnej wizyty w obiekcie w celu weryfikacji raportu operatora statku powietrznego w przypadkach innych niż te objęte art. 34a. Decyzja weryfikatora, aby przeprowadzić wirtualną wizytę w obiekcie, opiera się na wynikach analizy ryzyka i jest podejmowana po stwierdzeniu, że weryfikator może zdalnie ocenić wszystkie odpowiednie dane. Weryfikator bez zbędnej zwłoki informuje operatora statku powietrznego o decyzji, aby przeprowadzić wirtualną wizytę w obiekcie.

2. Weryfikator wprowadza środki, aby ograniczyć ryzyko weryfikacyjne do możliwego do przyjęcia poziomu w celu uzyskania wystarczającej pewności, że raport operatora statku powietrznego jest wolny od istotnych nieprawidłowości.

3. W przypadkach innych niż określone w art. 34a weryfikator zawsze przeprowadza fizyczną wizytę w obiekcie w każdej z następujących sytuacji:

- a) raport operatora statku powietrznego na temat wielkości emisji jest weryfikowany przez danego weryfikatora po raz pierwszy;
- b) jeżeli weryfikator nie przeprowadził fizycznej wizyty w obiekcie w dwóch okresach sprawozdawczych bezpośrednio poprzedzających bieżący okres sprawozdawczy;
- c) w okresie sprawozdawczym w planie monitorowania wprowadzono istotne zmiany, w tym zmiany, o których mowa w art. 15 ust. 4 rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066;

▼ C2

d) dla poprzedniego okresu sprawozdawczego liczba statusu zgodności w rejestrze Unii, o której mowa w tabeli XIV-I załącznika XIII do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/1122 ⁽¹⁾, jest inna niż symbol A.

4. Ust. 3 lit. d) nie ma zastosowania, jeżeli operator statku powietrznego kwalifikuje się do uproszczonej weryfikacji zgodnie z art. 33 ust. 2.

▼ B

ROZDZIAŁ III

WYMOGI DOTYCZĄCE WERYFIKATORÓW

*Artykuł 35***Sektorowe zakresy akredytacji**

Weryfikator przekazuje sprawozdanie z weryfikacji wyłącznie prowadzącemu instalację lub operatorowi statku powietrznego prowadzącemu działalność objętą zakresem działalności wspomnianym w załączniku I, w odniesieniu do których weryfikatorowi przyznano akredytację zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 765/2008 i niniejszego rozporządzenia.

*Artykuł 36***Procedura zachowania kompetencji**

1. Weryfikator ustanawia, dokumentuje, wdraża i utrzymuje procedurę zachowania kompetencji w celu zapewnienia, aby cały personel, któremu powierzono prowadzenie działań weryfikacyjnych, dysponował kompetencjami niezbędnymi do wykonania powierzonych mu zadań.

2. W ramach procedury zachowania kompetencji, o której mowa w ust. 1, weryfikator co najmniej ustanawia, dokumentuje, wdraża i utrzymuje następujące elementy:

- a) ogólne kryteria w zakresie kompetencji całego personelu podejmującego działania weryfikacyjne;
- b) szczególne kryteria w zakresie kompetencji w odniesieniu do każdej z funkcji wykonywanych przez personel weryfikatora podejmujący działania weryfikacyjne, w szczególności dotyczące audytora EU ETS, audytora wiodącego EU ETS, osoby dokonującej niezależnego przeglądu i eksperta technicznego;
- c) metodę zapewnienia zachowania kompetencji i regularnej oceny działań całego personelu podejmującego działania weryfikacyjne;
- d) procedurę zapewniającą stałe szkolenie personelu podejmującego działania weryfikacyjne;

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/1122 z dnia 12 marca 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania rejestru Unii (Dz.U. L 177 z 2.7.2019, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1122/oj).

▼B

- e) procedurę oceny, czy zlecenie weryfikacji mieści się w zakresie akredytacji weryfikatora oraz czy weryfikator dysponuje kompetencjami, personelem i zasobami niezbędnymi do utworzenia zespołu weryfikacyjnego i skutecznego przeprowadzenia działań weryfikacyjnych w wymaganych ramach czasowych.

Kryteria w zakresie kompetencji, o których mowa w akapicie pierwszym lit. b), są dostosowane do każdego zakresu akredytacji, w którym takie osoby prowadzą działania weryfikacyjne.

Oceniając kompetencje personelu na podstawie akapitu pierwszego lit. c), weryfikator dokonuje oceny takich kompetencji w odniesieniu do kryteriów w zakresie kompetencji, o których mowa w lit. a) i b).

Częścią procedury, o której mowa w akapicie pierwszym lit. e), jest również ocena, czy zespół weryfikacyjny dysponuje wszelkimi kompetencjami i obejmuje wszelkie osoby, które są wymagane do prowadzenia działań weryfikacyjnych dla danego prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.

Weryfikator opracowuje ogólne i szczególne kryteria w zakresie kompetencji odpowiadające kryteriom ustanowionym w art. 37 ust. 4, art. 38, 39 i 40.

3. Weryfikator regularnie monitoruje działania całego personelu podejmującego działania weryfikacyjne w celu potwierdzenia zachowania kompetencji przez ten personel.

4. Weryfikator regularnie dokonuje przeglądu procedury zachowania kompetencji, o którym mowa w ust. 1, w celu zapewnienia, aby:

- a) kryteria w zakresie kompetencji, o których mowa w ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i b), były opracowywane zgodnie z wymogami w zakresie kompetencji wynikającymi z niniejszego rozporządzenia;
- b) rozwiązano wszystkie ewentualne problemy określone w związku z ustalaniem ogólnych i szczególnych kryteriów w zakresie kompetencji na podstawie ust. 2 akapit pierwszy lit. a) i b);
- c) stosownie do sytuacji aktualizowano i utrzymywano wszystkie wymogi w procedurze zachowania kompetencji.

5. Weryfikator korzysta z systemu rejestracji wyników działań prowadzonych w ramach procedury zachowania kompetencji, o której mowa w ust. 1.

▼B

6. Kompetencje oraz działania audytora EU ETS i audytora wiodącego EU ETS ocenia wystarczająco wykwalifikowany ewaluator.

Wykwalifikowany ewaluator monitoruje takich audytorów podczas weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego w obiekcie, w którym znajduje się instalacja lub w obiekcie operatora statku powietrznego, zależnie od przypadku, w celu ustalenia, czy spełniają oni kryteria w zakresie kompetencji.

7. Jeżeli członek personelu nie wykaże, że kryteria w zakresie kompetencji dla konkretnego zadania przydzielonego temu członkowi zostały w pełni spełnione, weryfikator określa i organizuje dodatkowe szkolenie lub nadzorowaną praktykę zawodową. Weryfikator monitoruje tego członka, dopóki nie wykaże on weryfikatorowi, że spełnia kryteria w zakresie kompetencji.

Artykuł 37

Zespoły weryfikacyjne

1. Na potrzeby każdego określonego zlecenia weryfikacji weryfikator kompletuje zespół weryfikacyjny zdolny do prowadzenia działań weryfikacyjnych, o których mowa w rozdziale II.

2. W skład zespołu weryfikacyjnego wchodzi co najmniej jeden audytor wiodący EU ETS oraz, jeśli wymagają tego wnioski wyciągnięte przez weryfikatora z oceny, o której mowa w art. 8 ust. 1 lit. e), oraz analiza strategiczna, odpowiednia liczba audytorów EU ETS i ekspertów technicznych.

3. Do celów niezależnego przeglądu działań weryfikacyjnych związanych z określonym zleceniem weryfikacji weryfikator wyznacza osobę dokonującą niezależnego przeglądu, która nie może wchodzić w skład zespołu weryfikacyjnego.

4. Każdy członek zespołu:

- a) jasno rozumie swoją indywidualną rolę w procesie weryfikacji;
- b) jest w stanie skutecznie porozumiewać się w języku wymaganym do wykonywania zadań mu powierzonych.

5. Zespół weryfikacyjny obejmuje co najmniej jedną osobę posiadającą kompetencje techniczne i wiedzę wymaganą do oceny określonych aspektów monitorowania technicznego i raportowania związanych z rodzajami działań, o których mowa w załączniku I, prowadzonych przez prowadzącego instalację lub operatora statków powietrznych. W skład zespołu weryfikacyjnego wchodzi również jedna osoba, która jest w stanie porozumiewać się w języku wymaganym do weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego w państwie członkowskim, w którym weryfikator prowadzi tę weryfikację.

▼ M1

W przypadku gdy weryfikator prowadzi weryfikację raportów dotyczących danych podstawowych, raportów dotyczących danych nowej instalacji i rocznych raportów dotyczących poziomu działalności, w skład zespołu weryfikacyjnego wchodzi ponadto co najmniej jedna osoba posiadająca kompetencje techniczne i wiedzę wymagane do oceny określonych aspektów technicznych gromadzenia, monitorowania i raportowania danych istotnych dla przydziału bezpłatnych uprawnień.

▼ B

6. Jeśli zespół weryfikacyjny składa się z jednej osoby, taka osoba musi spełniać wszystkie wymogi w zakresie kompetencji dotyczące audytora EU ETS i audytora wiodącego EU ETS, a także wymogi określone w ust. 4 i 5.

*Artykuł 38***Wymogi w zakresie kompetencji dotyczące audytorów EU ETS i audytorów wiodących EU ETS**

1. Audytor EU ETS dysponuje kompetencjami niezbędnymi do przeprowadzenia weryfikacji. W związku z tym audytor EU ETS co najmniej:

▼ M1

a) zna dyrektywę 2003/87/WE, rozporządzenie wykonawcze (UE) 2018/2066, rozporządzenie delegowane (UE) 2019/331 i rozporządzenie wykonawcze (UE) 2019/1842 w przypadku weryfikacji raportu dotyczącego danych podstawowych, raportu dotyczącego danych nowej instalacji lub rocznego raportu dotyczącego poziomu działalności, niniejsze rozporządzenie, odpowiednie normy i inne odpowiednie przepisy, mające zastosowanie wytyczne, jak również odpowiednie wytyczne i przepisy wydane przez państwo członkowskie, w którym weryfikator prowadzi weryfikację;

▼ B

b) ma wiedzę i doświadczenie w zakresie audytu danych i informacji, w tym:

i) metodyki audytu danych i informacji, łącznie ze stosowaniem poziomu istotności oraz oceną istotności nieprawidłowości;

ii) analizy ryzyka nieodłącznego i ryzyka zawodności systemów kontroli wewnętrznej;

(iii) technik pobierania próbek w odniesieniu do pobierania próbek danych i sprawdzania działań kontrolnych;

iv) oceny systemów danych i informacji, systemów informatycznych, działań w zakresie przepływu danych, działań kontrolnych, systemów kontroli oraz procedur odnoszących się do działań kontrolnych.

c) jest w stanie prowadzić działania weryfikacyjne związane z weryfikacją raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego zgodnie z wymogami rozdziału II;

d) dysponuje wiedzą i doświadczeniem w odniesieniu do właściwych dla danego sektora technicznych aspektów monitorowania i raportowania, które są istotne dla zakresu działań, o których mowa w załączniku I, w odniesieniu do którego audytor EU ETS prowadzi weryfikację.

▼B

2. Audytor wiodący EU ETS spełnia wymogi w zakresie kompetencji dotyczące audytora EU ETS oraz posiada kompetencje w zakresie kierowania zespołem weryfikacyjnym i ponosi odpowiedzialność za prowadzenie działań weryfikacyjnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

*Artykuł 39***Wymogi w zakresie kompetencji dotyczące osób dokonujących niezależnego przeglądu**

1. Osoba dokonująca niezależnego przeglądu posiada uprawnienia umożliwiające dokonanie przeglądu projektu sprawozdania z weryfikacji oraz wewnętrznej dokumentacji weryfikacji na podstawie art. 25.
2. Osoba dokonująca niezależnego przeglądu spełnia wymogi w zakresie kompetencji dotyczące audytora wiodącego EU ETS, o których mowa w art. 38 ust. 2.
3. Osoba dokonująca niezależnego przeglądu dysponuje kompetencjami niezbędnymi do analizy przekazywanych informacji w celu potwierdzenia kompletności i integralności informacji, stwierdzania braku informacji lub kwestionowania sprzecznych informacji, a także sprawdzania ścieżek danych w celu oceny, czy wewnętrzna dokumentacja weryfikacji jest pełna i zapewnia wystarczające informacje na poparcie projektu sprawozdania z weryfikacji.

*Artykuł 40***Korzystanie z pomocy ekspertów technicznych**

1. Prowadząc działania weryfikacyjne, weryfikator może korzystać z pomocy ekspertów technicznych posiadających szczegółową wiedzę fachową w danej dziedzinie, potrzebną w celu wsparcia audytora EU ETS i audytora wiodącego EU ETS w prowadzeniu działań weryfikacyjnych.
2. Jeśli osoba dokonująca niezależnego przeglądu nie dysponuje kompetencjami potrzebnymi do oceny określonej kwestii w procesie oceny, weryfikator zwraca się o wsparcie eksperta technicznego.
3. Ekspert techniczny dysponuje kompetencjami i wiedzą fachową niezbędnymi do skutecznego wsparcia audytora EU ETS i audytora wiodącego EU ETS lub, w razie potrzeby, osoby dokonującej niezależnego przeglądu, w dziedzinie, w odniesieniu do której potrzebna jest jego wiedza fachowa. Ponadto ekspert techniczny dysponuje wystarczającą znajomością zagadnień opisanych w art. 38 ust. 1 lit. a), b) i c).
4. Ekspert techniczny podejmuje się wskazanych zadań pod kierownictwem i na pełną odpowiedzialność audytora wiodącego EU ETS zespołu weryfikacyjnego, w którym działa ekspert techniczny, lub osoby dokonującej niezależnego przeglądu.

*Artykuł 41***Procedury odnoszące się do czynności weryfikacyjnych**

1. Weryfikator ustanawia, dokumentuje, wdraża i utrzymuje przynajmniej jedną procedurę odnoszącą się do działań weryfikacyjnych opisanych w rozdziale II oraz procedury i procesy wymagane na mocy załącznika II. Ustanawiając i wdrażając ►**M1** Ustanawiając i wdrażając takie procedury i procesy, weryfikator prowadzi działania wymienione w załączniku II do niniejszego rozporządzenia zgodnie z normą zharmonizowaną, o której mowa w tym załączniku. ◀

▼ M1

2. Weryfikator projektuje, dokumentuje, wdraża i utrzymuje system zarządzania zgodnie z normą zharmonizowaną, o której mowa w załączniku II, zapewniający spójny rozwój, wdrożenie, doskonalenie i przegląd procedur i procesów, o których mowa w ust. 1. System zarządzania obejmuje co najmniej następujące elementy:

- a) strategię i zakres odpowiedzialności;
- b) przegląd zarządzania;
- c) audyty wewnętrzne;
- d) działania naprawcze;
- e) działania służące zapobieganiu ryzyku i wykorzystywaniu szans oraz podejmowanie działań zapobiegawczych;
- f) kontrolę udokumentowanych informacji.

▼ B*Artykuł 42***Dokumentacja i komunikacja****▼ M1**

1. W celu wykazania zgodności z niniejszym rozporządzeniem weryfikator prowadzi rejestry, w tym rejestry dotyczące kompetencji i bezstronności personelu, oraz zarządza tymi rejestrami.

▼ B

2. Weryfikator regularnie udostępnia informacje prowadzącemu instalację lub operatorowi statku powietrznego oraz innym zainteresowanym stronom zgodnie z normą zharmonizowaną, o której mowa w załączniku II.

3. Weryfikator zabezpiecza poufność informacji uzyskanych podczas weryfikacji zgodnie z normą zharmonizowaną, o której mowa w załączniku II.

*Artykuł 43***Bezstronność i niezależność**

1. Weryfikator jest niezależny od prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, a prowadząc działania weryfikacyjne, zachowuje bezstronność.

Aby zagwarantować niezależność i bezstronność, weryfikator ani żadna część tego samego podmiotu prawnego nie może być prowadzącym instalację ani operatorem statku powietrznego, właścicielem prowadzącego instalację ani operatora statku powietrznego ani ich własnością, a ponadto weryfikator nie może mieć powiązań z prowadzącym instalację lub operatorem statku powietrznego, które mogłyby wpływać na jego niezależność i bezstronność. Weryfikator jest również niezależny od jednostek zajmujących się handlem uprawnieniami do emisji w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych ustanowionego na mocy art. 19 dyrektywy 2003/87/WE.

▼ B

2. Weryfikator jest zorganizowany w sposób zabezpieczający jego obiektywność, niezależność i bezstronność. ► M1 Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się odnośne wymogi dotyczące struktury i organizacji weryfikatora określone w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku II. ◀

3. Weryfikator nie prowadzi działań weryfikacyjnych na rzecz prowadzącego instalację ani operatora statku powietrznego stwarzających niemożliwe do przyjęcia zagrożenie dla jego bezstronności lub stawiających go w sytuacji konfliktu interesów. Weryfikator nie wykorzystuje personelu ani pracowników kontraktowych do weryfikacji raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego wiążącej się z rzeczywistym lub potencjalnym konfliktem interesów. Ponadto weryfikator gwarantuje, że działania personelu lub organizacji nie będą miały wpływu na poufność, obiektywność, niezależność i bezstronność weryfikacji. ► M1 W tym celu weryfikator monitoruje ryzyko dla bezstronności i podejmuje odpowiednie działania w celu przeciwdziałania temu ryzyku. ◀

Uznaje się, że niemożliwe do przyjęcia zagrożenie dla bezstronności lub konflikt interesów, o których mowa w akapicie pierwszym zdanie pierwsze, powstają w szczególności w każdym z następujących przypadków:

- a) jeśli weryfikator lub dowolna część tego samego podmiotu prawnego świadczy usługi konsultacyjne w związku z opracowaniem części procedury monitorowania i sprawozdawczości opisanej w stosownych przypadkach w planie monitorowania zatwierdzonym przez właściwy organ lub planie metodyki monitorowania, w tym w związku z opracowaniem metodyki monitorowania, sporządzeniem raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego oraz sporządzeniem planu monitorowania lub planu metodyki monitorowania;
- b) jeśli weryfikator lub dowolna część tego samego podmiotu prawnego zapewnia pomoc techniczną w opracowaniu lub utrzymaniu systemu wdrożonego do celów monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji, danych dotyczących tonokilometrów lub danych istotnych dla przydziału bezpłatnych uprawnień.

4. Uznaje się, że weryfikator znajduje się w sytuacji konfliktu interesów ze względu na powiązania między nim a prowadzącym instalację lub operatorem statku powietrznego w szczególności w każdym z następujących przypadków:

- a) jeśli powiązanie między weryfikatorem a prowadzącym instalację lub operatorem statku powietrznego opiera się na posiadaniu wspólnego właściciela, wspólnym zarządzaniu, wspólnym kierownictwie lub personelu, współdzielonych zasobach, wspólnych finansach oraz wspólnych umowach lub marketingu;
- b) jeśli prowadzący instalację lub operator statku powietrznego korzystał z usług konsultacyjnych, o których mowa w ust. 3 lit. a), lub z pomocy technicznej, o której mowa w lit. b) wspomnianego ustępu, ze strony jednostki konsultacyjnej, jednostki ds. pomocy technicznej lub innej organizacji posiadającej powiązania z weryfikatorem zagrażające bezstronności weryfikatora.

▼B

Do celów lit. b) akapitu pierwszego uznaje się, że weryfikator nie jest bezstronny, jeśli powiązania między nim a jednostką konsultacyjną, jednostką ds. pomocy technicznej lub inną organizacją opierają się na posiadaniu wspólnego właściciela, wspólnym zarządzaniu, wspólnym kierownictwie lub personelu, współdzielonych zasobach, wspólnych finansach, wspólnych umowach lub marketingu oraz wspólnej płatności prowizji od sprzedaży bądź innej zachęty do rekomendowania usług nowym klientom.

5. ► **M1** Weryfikator nie zleca na zewnątrz zamknięcia umowy między prowadzącym instalację lub operatorem statku powietrznego a weryfikatorem, niezależnego przeglądu ani sporządzenia sprawozdania z weryfikacji. ◀ niniejszego rozporządzenia, zlecając na zewnątrz inne działania weryfikacyjne, weryfikator musi spełniać odnośne wymogi określone w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku II.

▼M1

Zlecenie osobom fizycznym prowadzenia działań weryfikacyjnych nie stanowi jednak zlecenia na zewnątrz, o którym mowa w akapicie pierwszym, jeśli weryfikator, zlecając działania takim osobom, bierze pełną odpowiedzialność za działania weryfikacyjne prowadzone przez personel kontraktowy. W przypadku zlecenia osobom fizycznym prowadzenia działań weryfikacyjnych weryfikator wymaga od tych osób podpisania uzgodnienia, że przestrzegają one procedur weryfikatora i że nie zachodzi konflikt interesów przy przeprowadzaniu tych działań weryfikacyjnych.

▼B

6. Weryfikator ustanawia, dokumentuje, wdraża i utrzymuje procedury mające na celu zapewnienie stałej bezstronności i niezależności weryfikatora, części tego samego podmiotu prawnego, do którego należy weryfikator, innych organizacji, o których mowa w ust. 4, oraz personelu i pracowników kontraktowych uczestniczących w weryfikacji. Takie procedury obejmują mechanizm zabezpieczający bezstronność i niezależność weryfikatora oraz spełniają odnośne wymogi określone w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku II.

▼M1

6a. Podczas weryfikacji tego samego prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego co w poprzednim roku weryfikator bierze pod uwagę ryzyko dla bezstronności i podejmuje środki w celu ograniczenia ryzyka dla bezstronności.

▼B

7. Jeżeli audytor wiodący EU ETS przeprowadza sześć rocznych weryfikacji danego operatora statku powietrznego, audytor wiodący EU ETS musi na trzy następujące po sobie lata przerwać świadczenie usług weryfikacyjnych temu samemu operatorowi statku powietrznego. Maksymalny okres sześciu lat obejmuje wszelkie weryfikacje dotyczące gazów cieplarnianych przeprowadzone na rzecz operatora statku powietrznego rozpoczęte po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia.

▼M1

8. Jeżeli audytor wiodący EU ETS przeprowadza roczne weryfikacje danej instalacji przez okres pięciu kolejnych lat, audytor wiodący EU ETS musi na trzy następujące po sobie lata przerwać świadczenie usług weryfikacyjnych w odniesieniu do tej samej instalacji. Maksymalny okres pięciu lat obejmuje weryfikacje w ramach EU ETS danych dotyczących emisji lub przydziału uprawnień przeprowadzanych w odniesieniu do instalacji począwszy od dnia 1 stycznia 2021 r.

▼ B

ROZDZIAŁ IV
AKREDYTACJA

Artykuł 44

Akredytacja

▼ M2**▼ C2**

Weryfikator sporządzający sprawozdanie z weryfikacji dla prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją jest akredytowany w odniesieniu do zakresu działań, o którym mowa w załączniku I i w odniesieniu do którego weryfikator prowadzi weryfikację raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją.

▼ M1

Do celów weryfikacji raportów dotyczących danych podstawowych, raportów dotyczących danych nowej instalacji lub rocznych raportów dotyczących poziomu działalności weryfikator wydający sprawozdanie z weryfikacji prowadzącemu instalację posiada ponadto akredytację dla grupy działalności nr 98, o której mowa w załączniku I.

▼ M2**▼ C2**

Artykuł 45

Cele akredytacji

W trakcie procesu akredytacji oraz monitorowania akredytowanych weryfikatorów każda krajowa jednostka akredytująca ocenia, czy weryfikator i jego personel podejmujący działania weryfikacyjne:

- a) dysponują kompetencjami niezbędnymi do przeprowadzenia weryfikacji raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- b) prowadzą weryfikację raportu prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;
- c) spełniają wymogi, o których mowa w rozdziale III oraz, do celów weryfikacji raportu podmiotu objętego regulacją, w art. 43y–43za.

▼ B

Artykuł 46

Wniosek o akredytację

1. ► **M1** Wniosek o akredytację na podstawie art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 oraz przepisów niniejszego rozdziału może złożyć dowolna osoba prawna ustanowiona na mocy prawa krajowego danego państwa członkowskiego. ◀

Wniosek zawiera informacje wymagane na podstawie normy zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

2. Oprócz informacji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, przed rozpoczęciem oceny na podstawie art. 45 wnioskodawca udostępnia krajowej jednostce akredytującej co następuje:

- a) wszystkie informacje wymagane przez krajową jednostkę akredytującą;

▼B

- b) procedury i informacje odnoszące się do procedur, o których mowa w art. 41 ust. 1, oraz informacje dotyczące systemu zarządzania jakością, o którym mowa w art. 41 ust. 2;
- c) kryteria w zakresie kompetencji, o których mowa w art. 36 ust. 2 lit. a) i b), wyniki procedury zachowania kompetencji, o której mowa w art. 36, a także pozostałą odnośną dokumentację dotyczącą kompetencji całego personelu zaangażowanego w działania weryfikacyjne;
- d) informacje dotyczące procedury zapewniającej stałą bezstronność i niezależność, o której mowa w art. 43 ust. 6, w tym odnośne rejestry dotyczące bezstronności i niezależności wnioskodawcy i jego personelu;
- e) informacje dotyczące ekspertów technicznych i kluczowego personelu zaangażowanego w weryfikację raportu prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego;
- f) informacje dotyczące systemu i procedury zapewniania właściwej wewnętrznej weryfikacji dokumentacji;
- g) pozostałe istotne rejestry, o których mowa w art. 42 ust. 1.

*Artykuł 47***Przygotowanie do oceny**

1. Przygotowując ocenę, o której mowa w art. 45, każda krajowa jednostka akredytująca uwzględnia złożoność zakresu, w odniesieniu do którego wnioskodawca ubiega się o akredytację, a także złożoność systemu zarządzania jakością, o którym mowa w art. 41 ust. 2, procedury i informacje dotyczące procedur, o których mowa w art. 41 ust. 1, oraz obszary geograficzne, w których wnioskodawca prowadzi lub planuje prowadzić weryfikację.

2. Do celów niniejszego rozporządzenia, krajowa jednostka akredytująca spełnia wymogi minimalne określone w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

*Artykuł 48***Ocena**

1. W celu dokonania oceny, o której mowa w art. 45, zespół oceniający, o którym mowa w art. 58, podejmuje co najmniej następujące działania:

- a) przegląd wszystkich odnośnych dokumentów i rejestrów, o których mowa w art. 46;
- b) wizytę w pomieszczeniach wnioskodawcy w celu dokonania przeglądu reprezentatywnej próbki wewnętrznej dokumentacji z weryfikacji oraz oceny wdrożenia systemu zarządzania jakością wnioskodawcy i procedur lub procesów, o których mowa w art. 41;

▼M2**▼C2**

- c) obserwację reprezentatywnej części wnioskowanego zakresu akredytacji oraz efektywności i kompetencji reprezentatywnej liczby personelu wnioskodawcy uczestniczącego w weryfikacji raportu prowadzącego instalację, raportu operatora statku powietrznego lub raportu podmiotu objętego regulacją w celu zapewnienia, aby taki personel postępował zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

▼B

Prowadząc takie działania, zespół oceniający spełnia wymogi określone w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

2. Zespół oceniający zgłasza ustalenia i niezgodności wnioskodawcy zgodnie z wymogami określonymi w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III, oraz zwraca się do wnioskodawcy o odpowiedź na zgłoszone ustalenia i niezgodności zgodnie ze wspomnianymi postanowieniami.

3. Wnioskodawca podejmuje działania naprawcze w związku z wszelkimi zgłoszonymi niezgodnościami na podstawie ust. 2 oraz wskazuje w odpowiedzi wnioskodawcy na zgłoszone ustalenia zespołu oceniającego i stwierdzone przez niego niezgodności, jakie działania podejmuje lub planuje podjąć w określonym przez krajową jednostkę akredytującą terminie w celu usunięcia wszelkich stwierdzonych niezgodności.

4. Krajowa jednostka akredytująca dokonuje analizy odpowiedzi wnioskodawcy na ustalenia i niezgodności przedstawionej na podstawie ust. 3.

Jeśli krajowa jednostka akredytująca stwierdzi, że odpowiedź wnioskodawcy jest niewystarczająca lub nieodpowiednia, zwraca się do niego o dodatkowe informacje lub działania. Krajowa jednostka akredytująca może również domagać się dowodów podjęcia skutecznych działań lub przeprowadzić uzupełniającą ocenę skuteczności wdrożenia działań naprawczych.

*Artykuł 49***Decyzja w sprawie akredytacji oraz certyfikat akredytacji**

1. Przygotowując i podejmując decyzję w sprawie udzielenia akredytacji wnioskodawcy, jej rozszerzenia lub odnowienia, krajowa jednostka akredytująca uwzględnia wymogi określone w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

2. Jeśli krajowa jednostka akredytująca podjęła decyzję o udzieleniu akredytacji wnioskodawcy, jej przedłużeniu lub odnowieniu, wydaje takiemu wnioskodawcy odpowiedni certyfikat akredytacji.

Certyfikat akredytacji zawiera co najmniej informacje wymagane na podstawie normy zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

Certyfikat akredytacji pozostaje ważny przez okres nie dłuższy niż pięć lat po dacie wydania go przez krajową jednostkę akredytującą.

▼B*Artykuł 50***Nadzór**

1. Krajowa jednostka akredytująca przeprowadza coroczny nadzór każdego weryfikatora, któremu wydała certyfikat akredytacji.

Nadzór obejmuje co najmniej:

- a) wizytę w pomieszczeniach weryfikatora w celu przeprowadzenia działań, o których mowa w art. 48 ust. 1 lit. b);
- b) obserwację działań i kompetencji reprezentatywnej liczby personelu weryfikatora zgodnie z art. 48 ust. 1 lit. c).

2. Krajowa jednostka akredytująca przeprowadza pierwszy nadzór weryfikatora zgodnie z ust. 1 nie później niż 12 miesięcy po dacie wydania certyfikatu akredytacji takiemu weryfikatorowi.

3. Krajowa jednostka akredytująca przygotowuje plan nadzoru każdego weryfikatora w sposób umożliwiający ocenę reprezentatywnej próby zakresu akredytacji, zgodnie z wymogami określonymi w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

4. Na podstawie wyników nadzoru, o którym mowa w ust. 1, krajowa jednostka akredytująca podejmuje decyzję o utrzymaniu akredytacji.

5. Jeśli weryfikator przeprowadza weryfikację w innym państwie członkowskim, krajowa jednostka akredytująca, która akredytowała takiego weryfikatora, może zwrócić się do krajowej jednostki akredytującej państwa członkowskiego, w którym prowadzona jest weryfikacja, o przeprowadzenie działań nadzorczych w jej imieniu i na jej odpowiedzialność.

*Artykuł 51***Ponowna ocena**

1. Przed wygaśnięciem certyfikatu akredytacji krajowa jednostka akredytująca dokonuje ponownej oceny weryfikatora, któremu wydała certyfikat akredytacji, w celu ustalenia, czy można przedłużyć ważność takiego certyfikatu akredytacji.

2. Krajowa jednostka akredytująca przygotowuje plan ponownej oceny każdego weryfikatora w sposób umożliwiający ocenę reprezentatywnych prób zakresu akredytacji. Planując i przeprowadzając ponowną ocenę, krajowa jednostka akredytująca spełnia wymogi określone w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

*Artykuł 52***Ocena specjalna**

1. Krajowa jednostka akredytująca może w dowolnym terminie przeprowadzić ocenę specjalną weryfikatora w celu zapewnienia, aby weryfikator spełniał wymogi niniejszego rozporządzenia.

▼B

2. W celu umożliwienia krajowej jednostce akredytującej podjęcia decyzji o potrzebie przeprowadzenia oceny specjalnej weryfikator bezzwłocznie informuje krajową jednostkę akredytującą o wszelkich istotnych zmianach mających znaczenie dla jego akredytacji w odniesieniu do dowolnego aspektu jego statusu lub działalności. Istotne zmiany obejmują zmiany wymienione w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

*Artykuł 53***Rozszerzenie zakresu**

Na wniosek weryfikatora o rozszerzenie zakresu udzielonej akredytacji krajowa jednostka akredytująca podejmuje niezbędne działania w celu ustalenia, czy weryfikator spełnia wymogi określone w art. 45 w odniesieniu do wnioskowanego rozszerzenia zakresu akredytacji.

*Artykuł 54***Środki administracyjne**

1. Krajowa jednostka akredytująca może zawiesić, cofnąć lub ograniczyć akredytację weryfikatora, jeśli weryfikator nie spełnia wymogów niniejszego rozporządzenia.

Krajowa jednostka akredytująca zawiesza, cofa lub ogranicza akredytację weryfikatora, jeśli weryfikator wystąpi do niej z odpowiednim wnioskiem.

Krajowa jednostka akredytująca ustanawia, dokumentuje, wdraża i utrzymuje procedurę w zakresie zawieszenia akredytacji, jej cofnięcia lub ograniczenia jej zakresu.

2. Krajowa jednostka akredytująca zawiesza akredytację lub ogranicza jej zakres w każdym z następujących przypadków:

- a) weryfikator dopuścił się poważnego naruszenia wymogów niniejszego rozporządzenia;
- b) weryfikator uporczywie i wielokrotnie uchybiał wymogom niniejszego rozporządzenia.
- c) weryfikator naruszył inne szczególne warunki akredytacji krajowej jednostki akredytującej.

3. Krajowa jednostka akredytująca cofa akredytację w następujących przypadkach:

- a) weryfikator nie wyeliminował okoliczności stanowiących podstawę decyzji o zawieszeniu certyfikatu akredytacji;
- b) członka ścisłego kierownictwa weryfikatora lub personelu weryfikatora, który uczestniczył w działaniach weryfikacyjnych na podstawie niniejszego rozporządzenia, uznano winnymi oszustwa;
- c) weryfikator celowo przedstawił nieprawdziwe informacje lub zataił informacje.

▼B

4. Decyzja krajowej jednostki akredytującej o zawieszeniu, cofnięciu lub ograniczeniu zakresu akredytacji zgodnie z ust. 2 i 3 podlega odwołaniu.

Państwa członkowskie ustanawiają procedury rozpatrywania takich odwołań.

5. Decyzja krajowej jednostki akredytującej o zawieszeniu, cofnięciu lub ograniczeniu zakresu akredytacji wchodzi w życie z chwilą doręczenia jej weryfikatorowi.

Krajowa jednostka akredytująca uchyla zawieszenie certyfikatu akredytacji, jeśli otrzymała zadowalające informacje i jest przekonana, że weryfikator spełnia wymogi niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ V

**WYMOGI DOTYCZĄCE JEDNOSTEK AKREDYTUJĄCYCH
W ZAKRESIE AKREDYTACJI WERYFIKATORÓW ETS***Artykuł 55***Krajowa jednostka akredytująca**

1. Zadania związane z akredytacją na mocy niniejszego rozporządzenia wykonują krajowe jednostki akredytujące wyznaczone na podstawie art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

2. Jeśli państwo członkowskie postanawia, na mocy niniejszego rozporządzenia, dopuścić certyfikację weryfikatorów będących osobami fizycznymi, zadania związane z certyfikacją takich weryfikatorów powierza się organowi krajowemu innemu niż krajowa jednostka akredytująca wyznaczona na podstawie art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

3. Jeśli państwo członkowskie postanawia skorzystać z możliwości określonej w ust. 2, zapewnia ono, aby właściwy organ krajowy spełniał wymogi niniejszego rozporządzenia, w tym wymogi ustanowione w art. 71 niniejszego rozporządzenia, oraz aby przedstawił wymagane środki dowodowe zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

4. Krajowa jednostka akredytująca jest członkiem jednostki uznanej na mocy art. 14 wspomnianego rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

5. Krajowej jednostce akredytującej powierza się udzielanie akredytacji w charakterze organu władzy publicznej oraz jest ona formalnie uznawana przez państwo członkowskie, jeśli akredytacji nie udzielają bezpośrednio organy publiczne.

6. Do celów niniejszego rozporządzenia, krajowa jednostka akredytująca wykonuje swoje funkcje zgodnie z wymogami określonymi w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

▼ B*Artykuł 56***Akredytacja transgraniczna****▼ M2****▼ C2**

W przypadku gdy państwo członkowskie uznaje, że ze względów ekonomicznych utrzymywanie krajowej jednostki akredytującej lub wykonywanie usług z zakresu akredytacji w rozumieniu art. 15 lub 30f dyrektywy 2003/87/WE jest nieuzasadnione lub niewykonalne, korzysta w miarę możliwości z usług krajowej jednostki akredytującej w innym państwie członkowskim.

▼ B

Oдноśne państwo członkowskie powiadamia o tym Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

*Artykuł 57***Niezależność i bezstronność**

1. Krajowa jednostka akredytująca jest zorganizowana w sposób gwarantujący jej pełną niezależność od weryfikatorów, których ocenia, a także bezstronność w prowadzonych przez nią działaniach akredytacyjnych.

2. W związku z tym krajowa jednostka akredytująca nie proponuje i nie zapewnia żadnych działań ani usług realizowanych przez weryfikatorów, a ponadto nie świadczy usług konsultacyjnych na rzecz weryfikatora, nie posiada jego akcji ani nie ma żadnego innego udziału finansowego bądź zarządczego w odniesieniu do weryfikatora.

3. Bez uszczerbku dla art. 55 ust. 2 strukturę, obowiązki i zadania krajowej jednostki akredytującej odróżnia się wyraźnie od struktury, obowiązków i zadań właściwego organu i innych organów krajowych.

4. Krajowa jednostka akredytująca podejmuje wszystkie ostateczne decyzje odnoszące się do akredytacji weryfikatorów.

Krajowa jednostka akredytująca może jednak zlecać podwykonawstwo niektórych działań, z zastrzeżeniem wymogów określonych w normie zharmonizowanej, o której mowa w załączniku III.

*Artykuł 58***Zespół oceniający**

1. Do celów każdej poszczególnej oceny krajowa jednostka akredytująca wyznacza zespół oceniający.

2. Zespół oceniający składa się z asesora wiodącego oraz, w razie konieczności, odpowiedniej liczby asesorów lub ekspertów technicznych na potrzeby określonego zakresu akredytacji.

▼ M2**▼ C2**

W skład zespołu oceniającego wchodzi co najmniej jedna osoba posiadająca wiedzę na temat monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, które są istotne dla zakresu akredytacji, oraz kompetencje i wiedzę wymagane do oceny działań weryfikacyjnych w ramach danej instalacji, w przypadku danego operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją w odniesieniu do tego zakresu, a także co najmniej jedna osoba posiadająca wiedzę na temat odpowiednich krajowych przepisów i wytycznych.

▼B

W przypadku gdy krajowa jednostka akredytująca dokonuje oceny kompetencji i wyników weryfikatora w odniesieniu do zakresu nr 98, o którym mowa w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, w skład zespołu oceniającego wchodzi ponadto co najmniej jedna osoba posiadająca wiedzę na temat gromadzenia, monitorowania i raportowania danych istotnych dla przydziału bezpłatnych uprawnień na podstawie rozporządzenia delegowanego (UE) ►**M1** 2019/331 ◄, a także kompetencje i wiedzę wymagane do oceny działań weryfikacyjnych w tym zakresie.

*Artykuł 59***Wymogi w zakresie kompetencji asesorów**

1. Oceniając weryfikatora, asesor dysponuje kompetencjami niezbędnymi do prowadzenia działań wymaganych na mocy rozdziału IV. W tym celu asesor:

a) spełnia wymogi określone w normie zharmonizowanej na podstawie rozporządzenia (WE) nr 765/2008, o której mowa w załączniku III;

▼M1

b) ma wiedzę na temat dyrektywy 2003/87/WE, rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 i rozporządzenia wykonawczego 2019/1842 – w przypadkach gdy asesor dokonuje oceny kompetencji i wyników weryfikatora w odniesieniu do zakresu nr 98, o którym mowa w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, niniejszego rozporządzenia, odpowiednich norm i innych odpowiednich przepisów, a także mających zastosowanie wytycznych;

▼B

c) dysponuje wiedzą w zakresie audytu danych i informacji, o którym mowa w art. 38 ust. 1 lit. b) niniejszego rozporządzenia, uzyskaną w drodze szkoleń, bądź ma dostęp do osoby dysponującej wiedzą i doświadczeniem w zakresie takich danych i informacji.

2. Asesor wiodący spełnia wymogi w zakresie kompetencji, o których mowa w ust. 1, oraz wykazuje kompetencje w zakresie kierowania zespołem oceniającym i ponoszenia odpowiedzialności za przeprowadzenie oceny zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Osoby dokonujące przeglądu wewnętrznego oraz osoby podejmujące decyzje w sprawie udzielenia, rozszerzenia lub odnowienia akredytacji spełniają wymogi w zakresie kompetencji, o których mowa w ust. 1, a także dysponują wiedzą i doświadczeniem wystarczającymi do oceny akredytacji.

*Artykuł 60***Eksperci techniczni**

1. Krajowa jednostka akredytująca może włączać do zespołu oceniającego ekspertów technicznych zapewniających szczegółową wiedzę fachową w danej dziedzinie, niezbędną do wsparcia asesora wiodącego lub asesora w prowadzeniu działań oceniających.

▼B

2. Ekspert techniczny dysponuje kompetencjami niezbędnymi do skutecznego wsparcia asesora wiodącego i asesora w dziedzinie, w odniesieniu do której potrzebna jest wiedza teoretyczna i praktyczna takiego eksperta. Ponadto ekspert techniczny:

▼M1

a) ma wiedzę na temat dyrektywy 2003/87/WE, rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066, rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331 i rozporządzenia wykonawczego 2019/1842 – w przypadkach gdy ekspert techniczny dokonuje oceny kompetencji i wyników weryfikatora w odniesieniu do zakresu nr 98, o którym mowa w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, niniejszego rozporządzenia, odpowiednich norm i innych odpowiednich przepisów, a także mających zastosowanie wytycznych;

▼B

b) w wystarczającym stopniu rozumie działania weryfikacyjne.

3. Ekspert techniczny podejmuje się wskazanych zadań pod kierownictwem i na pełną odpowiedzialność asesora wiodącego danego zespołu oceniającego.

*Artykuł 61***Procedury**

Krajowa jednostka akredytująca stosuje się do wymogów ustanowionych na mocy art. 8 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

*Artykuł 62***Skargi****▼M2****▼C2**

W przypadku gdy krajowa jednostka akredytująca otrzymuje od właściwego organu, prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego, podmiotu objętego regulacją bądź innych zainteresowanych stron skargę dotyczącą weryfikatora, krajowa jednostka akredytująca w rozsądnym terminie, ale nie później niż trzy miesiące od daty jej otrzymania:

▼B

- a) podejmuje decyzję dotyczącą zasadności skargi;
- b) zapewnia odnośnemu weryfikatorowi możliwość przedstawienia swoich uwag;
- c) podejmuje właściwe działania w związku ze skargą;
- d) prowadzi dokumentację dotyczącą skargi i podjętych czynności; oraz
- e) odpowiada skarżącemu.

*Artykuł 63***Zapisy i dokumentacja**

1. Krajowa jednostka akredytująca prowadzi rejestry dotyczące każdej osoby zaangażowanej w proces akredytacji. Obejmują one zapisy odnoszące się do właściwych kwalifikacji, szkoleń, doświadczenia, bezstronności i kompetencji, niezbędne do wykazania zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

▼B

2. Krajowa jednostka akredytująca prowadzi dokumentację weryfikatora zgodnie z normą zharmonizowaną na podstawie rozporządzenia (WE) nr 765/2008, o której mowa w załączniku III.

*Artykuł 64***Dostęp do informacji i poufność**

1. Krajowa jednostka akredytująca regularnie udostępnia publicznie i aktualizuje informacje na temat krajowej jednostki akredytującej i jej działań akredytacyjnych.

2. Zgodnie z art. 8 pkt 4 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 w stosownych przypadkach krajowa jednostka akredytująca stosuje odpowiednie mechanizmy zabezpieczające poufność uzyskanych informacji.

*Artykuł 65***Ocena wzajemna**

1. Krajowe jednostki akredytujące regularnie poddają się ocenie wzajemnej.

Ocenę wzajemną organizuje jednostka uznana na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

2. Jednostka uznana na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 wdraża właściwe kryteria oceny wzajemnej oraz proces skutecznej i niezależnej oceny wzajemnej, w celu ocenienia czy:

- a) krajowa jednostka akredytująca podlegająca ocenie wzajemnej prowadziła działania akredytacyjne zgodnie z rozdziałem IV;
- b) krajowa jednostka akredytująca podlegająca ocenie wzajemnej spełnia wymogi określone w niniejszym rozdziale.

Kryteria obejmują wymogi w zakresie kompetencji dotyczące osób i zespołów dokonujących oceny wzajemnej właściwe dla systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE.

3. Jednostka uznana na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 publikuje wynik oceny wzajemnej krajowej jednostki akredytującej oraz informuje o nim Komisję, krajowe organy odpowiedzialne za krajowe jednostki akredytujące w państwach członkowskich oraz właściwe organy państw członkowskich bądź punkty kontaktowe, o których mowa w art. 70 ust. 2.

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, jeśli krajowa jednostka akredytująca z powodzeniem przejdzie ocenę wzajemną zorganizowaną przez jednostkę uznaną na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, taka krajowa jednostka akredytująca jest zwolniona z wymogu poddania się nowej ocenie wzajemnej po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, jeśli jest w stanie wykazać zgodność z niniejszym rozporządzeniem.

▼B

W tym celu krajowa jednostka akredytująca przedkłada wniosek i niezbędną dokumentację jednostce uznanej na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008.

Jednostka uznana na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 decyduje, czy spełniono warunki udzielenia zwolnienia.

Zwolnienie stosuje się przez okres nie dłuższy niż trzy lata od daty powiadomienia krajowej jednostki akredytującej o decyzji.

5. Organ krajowy, któremu na mocy art. 55 ust. 2 powierzono zadania związane z certyfikacją weryfikatorów będących osobami fizycznymi, zgodnie z niniejszym rozporządzeniem zapewnia poziom wiarygodności równoważny poziomowi wiarygodności krajowych jednostek akredytujących, które z powodzeniem przeszły ocenę wzajemną.

W tym celu odnośne państwo członkowskie, bezpośrednio po podjęciu decyzji upoważniających organ krajowy do prowadzenia certyfikacji, przekazuje Komisji i pozostałym państwom członkowskim wszystkie istotne środki dowodowe. Przed przekazaniem przez państwo członkowskie takich środków dowodowych żaden organ krajowy nie wydaje weryfikatorom certyfikatów do celów niniejszego rozporządzenia.

Odnośne państwo członkowskie dokonuje okresowego przeglądu funkcjonowania organu krajowego w celu zapewnienia, aby stale zapewniał wspomniany powyżej poziom wiarygodności, oraz informuje o tym Komisję.

*Artykuł 66***Działania naprawcze**

1. Państwa członkowskie w regularnych odstępach czasu monitorują swoje krajowe jednostki akredytujące w celu zapewnienia, aby stale spełniały wymogi niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem wyników oceny wzajemnej przeprowadzonej zgodnie z art. 65.

2. Jeśli krajowa jednostka akredytująca nie spełnia wymogów lub nie wywiązuje się z obowiązków określonych w niniejszym rozporządzeniu, odnośne państwo członkowskie podejmuje właściwe działania naprawcze lub zapewnia podjęcie takich działań naprawczych oraz informuje o nich Komisję.

*Artykuł 67***Wzajemne uznawanie weryfikatorów**

1. Państwa członkowskie uznają równoważność usług świadczonych przez krajowe jednostki akredytujące, które pomyślnie przeszły ocenę wzajemną. Państwa członkowskie akceptują certyfikaty akredytacji weryfikatorów akredytowanych przez takie krajowe jednostki akredytujące oraz respektują prawo weryfikatorów do prowadzenia weryfikacji w zakresie ich akredytacji.

2. Jeśli krajowa jednostka akredytująca nie przeszła pełnego procesu oceny wzajemnej, państwa członkowskie akceptują certyfikaty akredytacji weryfikatorów akredytowanych przez taką krajową jednostkę akredytującą, pod warunkiem że jednostka uznana na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 rozpoczęła ocenę wzajemną w odniesieniu do takiej krajowej jednostki akredytującej i nie stwierdziła żadnych przypadków nieprzestrzegania niniejszego rozporządzenia przez taką krajową jednostkę akredytującą.

▼B

3. Jeśli certyfikację weryfikatorów prowadzi organ krajowy, o którym mowa w art. 55 ust. 2, państwa członkowskie akceptują certyfikaty wydane przez taki organ i respektują prawo certyfikowanych weryfikatorów do prowadzenia weryfikacji w zakresie ich akredytacji.

*Artykuł 68***Monitorowanie świadczonych usług**

W przypadku stwierdzenia przez państwo członkowskie, w trakcie inspekcji prowadzonej zgodnie z art. 31 ust. 4 dyrektywy 2006/123/WE, że weryfikator nie przestrzega niniejszego rozporządzenia, właściwy organ lub krajowa jednostka akredytująca takiego państwa członkowskiego informuje krajową jednostkę akredytującą, która akredytowała weryfikatora.

Krajowa jednostka akredytująca, która akredytowała weryfikatora, traktuje taką informację jako skargę w rozumieniu art. 62 i podejmuje odpowiednie działanie oraz przekazuje odpowiedź właściwemu organowi lub krajowej jednostce akredytującej zgodnie z art. 73 ust. 2 akapit drugi.

▼M2**▼C2***Artykuł 69***Elektroniczna wymiana danych oraz wykorzystanie systemów automatycznych**

1. Państwa członkowskie mogą wymagać od weryfikatorów stosowania formularzy elektronicznych lub określonych formatów plików do celów składania sprawozdań z weryfikacji zgodnie z art. 74 ust. 1 lub art. 75u rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066 lub zgodnie z art. 13 rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/331.

2. Standardowe formularze elektroniczne lub specyfikacje formatu plików można udostępniać do innych typów komunikacji między prowadzącym instalację, operatorem statku powietrznego, podmiotem objętym regulacją, weryfikatorem, właściwym organem a krajową jednostką akredytującą zgodnie z art. 74 ust. 2 lub art. 75u rozporządzenia wykonawczego (UE) 2018/2066.

▼B

ROZDZIAŁ VI

WYMIANA INFORMACJI*Artykuł 70***Wymiana informacji i punkty kontaktowe**

1. Państwa członkowskie ustanawiają efektywną wymianę właściwych informacji i skuteczną współpracę między swoimi krajowymi jednostkami akredytującymi lub, w stosownych przypadkach, organami krajowymi, którym powierzono certyfikację weryfikatorów, a właściwym organem.

▼B

2. W przypadku wyznaczenia w państwie członkowskim więcej niż jednego właściwego organu na podstawie z art. 18 dyrektywy 2003/87/WE, państwo członkowskie upoważnia jeden z takich właściwych organów do pełnienia funkcji punktu kontaktowego do wymiany informacji, koordynacji współpracy, o której mowa w ust. 1, oraz działań, o których mowa w niniejszym rozdziale.

*Artykuł 71***Program prac akredytacyjnych i sprawozdanie z wykonywanych zadań**

1. Do dnia 31 grudnia każdego roku krajowa jednostka akredytująca udostępnia swój program prac akredytacyjnych właściwemu organowi każdego państwa członkowskiego, przy czym taki program zawiera wykaz weryfikatorów akredytowanych przez daną krajową jednostkę akredytującą, którzy na podstawie art. 77 powiadomili ją o zamiarze prowadzenia weryfikacji w takich państwach członkowskich. W odniesieniu do każdego weryfikatora program prac akredytacyjnych obejmuje co najmniej następujące informacje:

▼M2
▼C2

a) przewidywany czas i miejsce weryfikacji, w tym informację, czy będzie przeprowadzona fizyczna czy wirtualna wizyta w obiekcie;

▼B

b) informacje o działaniach zaplanowanych przez krajową jednostkę akredytującą w odniesieniu do danego weryfikatora, w szczególności o działaniach w ramach nadzoru i ponownej oceny;

c) terminy przewidywanych obserwacji, które ma przeprowadzić krajowa jednostka akredytująca w celu oceny weryfikatora, w tym adresy i dane kontaktowe prowadzących instalacje lub operatorów statków powietrznych, u których odbędzie się obserwacja;

d) informację, czy krajowa jednostka akredytująca wystąpiła o przeprowadzenie działań nadzorczych do krajowej jednostki akredytującej państwa członkowskiego, w którym weryfikator prowadzi weryfikację.

W przypadku wystąpienia zmian w informacjach, o których mowa w akapicie pierwszym, krajowa jednostka akredytująca przedkłada właściwemu organowi zaktualizowany program prac do dnia 31 stycznia każdego roku.

2. Po przedstawieniu programu prac akredytacyjnych zgodnie z ust. 1 właściwy organ przekazuje krajowej jednostce akredytującej wszelkie istotne informacje, w tym dotyczące ewentualnych odnośnych krajowych przepisów lub wytycznych.

3. Do dnia 1 czerwca każdego roku krajowa jednostka akredytująca udostępnia właściwemu organowi sprawozdanie z wykonywanych zadań. W odniesieniu do każdego weryfikatora akredytowanego przez taką krajową jednostkę akredytującą sprawozdanie z wykonywanych zadań obejmuje co najmniej następujące informacje:

a) szczegółowe informacje o akredytacji weryfikatorów nowo akredytowanych przez krajową jednostkę akredytującą, w tym zakres akredytacji takich weryfikatorów;

b) wszelkie zmiany w zakresie akredytacji takich weryfikatorów;

▼B

- c) podsumowanie wyników działań w ramach nadzoru i ponownej oceny prowadzonych przez krajową jednostkę akredytującą;
- d) podsumowanie wyników przeprowadzonych ocen specjalnych, w tym powody przeprowadzenia takich ocen specjalnych;
- e) informacje o wszelkich skargach na weryfikatora złożonych od czasu ostatniego sprawozdania z wykonywanych zadań oraz o działaniach podjętych przez krajową jednostkę akredytującą.
- f) szczegółowe informacje na temat działań podjętych przez krajową jednostkę akredytującą w odpowiedzi na informacje przekazane przez właściwy organ, chyba że krajowa jednostka akredytująca uznała te informacje za skargę w rozumieniu art. 62.

*Artykuł 72***Wymiana informacji o środkach administracyjnych**

Jeśli krajowa jednostka akredytująca wprowadziła w stosunku do weryfikatora środki administracyjne na podstawie w art. 54 lub jeśli zostanie uchylona decyzja o zawieszeniu akredytacji lub w wyniku apelacji zostanie podjęta decyzja uchylająca decyzję krajowej jednostki akredytującej o wprowadzeniu środków administracyjnych, o których mowa w art. 54, krajowa jednostka akredytująca informuje następujące podmioty:

- a) właściwy organ państwa członkowskiego, w którym weryfikator jest akredytowany;
- b) właściwy organ i krajową jednostkę akredytującą każdego państwa członkowskiego, w którym weryfikator prowadzi weryfikacje.

*Artykuł 73***Wymiana informacji z właściwym organem**

1. Właściwy organ państwa członkowskiego, w którym weryfikator prowadzi weryfikacje, co roku przekazuje krajowej jednostce akredytującej, która akredytowała danego weryfikatora, co najmniej następujące informacje:

- a) odnośne wyniki z kontroli raportu prowadzącego instalację i operatora statku powietrznego oraz sprawozdań z weryfikacji, w szczególności wszelkie stwierdzone przypadki nieprzestrzegania niniejszego rozporządzenia przez takiego weryfikatora;
- b) wyniki inspekcji przeprowadzonej u prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego, jeśli takie wyniki są istotne dla krajowej jednostki akredytującej w odniesieniu do akredytacji weryfikatora i nadzoru nad nim lub jeśli takie wyniki obejmują ewentualne stwierdzone przypadki nieprzestrzegania niniejszego rozporządzenia przez takiego weryfikatora;
- c) wyniki oceny wewnętrznej dokumentacji z weryfikacji takiego weryfikatora, jeśli właściwy organ ocenił wewnętrzną dokumentację z weryfikacji na podstawie art. 26 ust. 3;
- d) skargi dotyczące takiego weryfikatora otrzymane przez właściwy organ.

▼B

2. Jeśli informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają dowody, że właściwy organ stwierdził nieprzestrzeganie niniejszego rozporządzenia przez weryfikatora, krajowa jednostka akredytująca uznaje przekazane jej o tym informacje za skargę właściwego organu dotyczącą takiego weryfikatora w rozumieniu art. 62.

Krajowa jednostka akredytująca podejmuje właściwe działania w celu rozpatrzenia takich informacji i udziela odpowiedzi właściwemu organowi w rozsądnym terminie, ale nie później niż trzy miesiące od daty ich otrzymania. Odpowiadając właściwemu organowi, krajowa jednostka akredytująca informuje go o podjętych działaniach i, w stosownych przypadkach, o środkach administracyjnych podjętych w stosunku do weryfikatora.

*Artykuł 74***Wymiana informacji o nadzorze**

1. Jeśli do krajowej jednostki akredytującej państwa członkowskiego, w którym weryfikator prowadzi weryfikację, zwrócono się, na podstawie art. 50 ust. 5, o przeprowadzenie działań nadzorczych, krajowa jednostka akredytująca zgłasza swoje ustalenia krajowej jednostce akredytującej, która akredytowała weryfikatora, o ile obie krajowe jednostki akredytujące nie uzgodniły inaczej.

2. Krajowa jednostka akredytująca, która akredytowała weryfikatora, uwzględnia ustalenia, o których mowa w ust. 1, oceniając, czy weryfikator spełnia wymogi niniejszego rozporządzenia.

3. Jeśli ustalenia, o których mowa w ust. 1, zawierają dowody, że weryfikator nie przestrzega niniejszego rozporządzenia, krajowa jednostka akredytująca, która akredytowała weryfikatora, podejmuje właściwe działania na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz informuje krajową jednostkę akredytującą, która prowadziła działania nadzorcze, o:

- a) działaniach podjętych przez krajową jednostkę akredytującą, która akredytowała weryfikatora;
- b) w stosownych przypadkach, o działaniach podjętych przez weryfikatora w związku z ustaleniami;
- c) w stosownych przypadkach, o środkach administracyjnych podjętych w stosunku do weryfikatora.

*Artykuł 75***Wymiana informacji z państwem członkowskim, w którym ma siedzibę weryfikator**

Jeśli akredytacji udzieliła weryfikatorowi krajowa jednostka akredytująca w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie, w którym ma siedzibę weryfikator, program prac akredytacyjnych, sprawozdanie z wykonywanych zadań, o którym mowa w art. 71, oraz informacje, o których mowa w art. 72, przekazuje się również właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym weryfikator ma siedzibę.

▼B*Artykuł 76***Bazy danych akredytowanych weryfikatorów****▼M2****▼C2**

1. Krajowe jednostki akredytujące lub, w stosownych przypadkach, krajowe organy, o których mowa w art. 55 ust. 2, ustanawiają i prowadzą bazę danych oraz umożliwiają dostęp do niej innym krajowym jednostkom akredytującym, organom krajowym, weryfikatorom, prowadzącym instalacje, operatorom statków powietrznych, podmiotom objętym regulacją i właściwym organom.

Jednostka uznana na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 765/2008 umożliwia dostęp do baz danych i harmonizuje jego zasady w celu zapewnienia skutecznej i racjonalnej pod względem kosztów komunikacji między krajowymi jednostkami akredytującymi, organami krajowymi, weryfikatorami, prowadzącymi instalacje, operatorami statków powietrznych, podmiotami objętymi regulacją i właściwymi organami, a także może połączyć takie bazy danych w jedną scentralizowaną bazę danych.

▼B

2. Baza danych, o której mowa w ust. 1, zawiera co najmniej następujące informacje:

- a) nazwę i adres każdego weryfikatora akredytowanego przez krajową jednostkę akredytującą;
- b) państwa członkowskie, w których weryfikator prowadzi weryfikację;
- c) zakres akredytacji każdego weryfikatora;
- d) datę udzielenia akredytacji oraz datę wygaśnięcia akredytacji;
- e) ewentualne informacje o środkach administracyjnych podjętych w stosunku do weryfikatora.

Informacje te są publicznie dostępne.

*Artykuł 77***Przekazywanie informacji przez weryfikatorów**

1. W celu umożliwienia krajowej jednostce akredytującej sporządzenia programu prac akredytacyjnych i sprawozdania z wykonywanych zadań, o których mowa w art. 71, do dnia 15 listopada każdego roku weryfikator przesyła krajowej jednostce akredytującej, która akredytowała takiego weryfikatora, następujące informacje:

▼M2**▼C2**

- a) planowany czas i miejsce weryfikacji, które weryfikator planuje przeprowadzić, w tym informację, czy będzie przeprowadzona fizyczna czy wirtualna wizyta w obiekcie;
- b) adres i dane kontaktowe prowadzących instalacje lub operatorów statków powietrznych, których raporty na temat wielkości emisji, raporty dotyczące danych podstawowych, raporty dotyczące danych nowej instalacji lub roczne raporty dotyczące poziomu działalności podlegają weryfikacji z jego strony;

▼B

- c) nazwiska członków zespołu weryfikacyjnego oraz zakres akredytacji, którym objęta jest działalność prowadzącego instalację lub operatora statku powietrznego.
2. Jeśli w informacjach, o których mowa w ust. 1, nastąpiły zmiany, weryfikator zgłasza takie zmiany krajowej jednostce akredytującej w uzgodnionych z nią ramach czasowych.

ROZDZIAŁ VII

PRZEPISY KOŃCOWE

*Artykuł 78***Uchylenie rozporządzenia (UE) nr 600/2012 i przepisy przejściowe**

1. Rozporządzenie (UE) nr 600/2012 traci moc z dniem 1 stycznia 2019 r. lub z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

Odesłania do uchylonego rozporządzenia odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia zgodnie z tabelą korelacji w załączniku IV.

2. Przepisy rozporządzenia (UE) nr 600/2012 mają w dalszym ciągu zastosowanie do weryfikacji emisji mających miejsce przed dniem 1 stycznia 2019 r. oraz, w stosownych przypadkach, do danych dotyczących działalności prowadzonej przed tym terminem.

*Artykuł 79***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2019 r. lub od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

▼ B

ZAŁĄCZNIK I

Zakres akredytacji weryfikatorów

▼ M2▼ C2

Zakres akredytacji weryfikatorów wskazuje się w certyfikacie akredytacji z wykorzystaniem następujących rodzajów działań na podstawie załącznika I do dyrektywy 2003/87/WE i rozdziału IVa tej dyrektywy oraz innych działań na podstawie art. 10a i 24 dyrektywy 2003/87/WE. Przepisy te mają również zastosowanie do weryfikatorów certyfikowanych przez organ krajowy zgodnie z art. 55 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

▼ B

Rodzaj działania nr	Zakresy akredytacji
1a	Spalanie paliw w instalacjach, jeśli używa się tylko znormalizowanych paliw handlowych zdefiniowanych w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2018/2066 lub jeśli w instalacjach kategorii A lub B używa się gazu ziemnego.
1b	Spalanie paliw w instalacjach, bez ograniczeń
1c	Weryfikacja emisji objętych rozdziałem IVa dyrektywy 2003/87/WE
2	Rafinowanie olejów
3	— Produkcja koksu — Instalacje prażenia lub spiekania rud metali (łącznie z rudą siarczkową), w tym grudkowania — Produkcja żelaza lub stali (wytop pierwotny lub wtórny), w tym odlewanie ciągle
4	— Produkcja lub obróbka metali żelaznych (w tym stopów żelaznych) — Produkcja wtórnego aluminium — Produkcja lub obróbka metali nieżelaznych, w tym produkcja stopów
5	Produkcja pierwotnego aluminium lub tlenku glinu (emisje CO ₂ i PFC)
6	— Produkcja klinkieru cementowego — Produkcja wapna lub kalcynacja dolomitu bądź magnezytu — Produkcja szkła, w tym włókna szklanego — Produkcja wyrobów ceramicznych przez wypalanie — Produkcja materiałów izolacyjnych z wełny mineralnej — Osuszanie lub kalcynacja gipsu bądź produkcja płyt gipsowo-kartonowych i innych wyrobów gipsowych
7	— Produkcja pulpy drzewnej lub innych materiałów włóknistych — Produkcja papieru lub tektury

▼ B▼ M2▼ C2▼ B

▼ B

Rodzaj działania nr	Zakresy akredytacji
▼ <u>M2</u> ▼ <u>C2</u>	
8	— Produkcja sadzy — Produkcja amoniaku — Produkcja chemikaliów organicznych luzem poprzez krakowanie, reformowanie, częściowe lub pełne utlenianie albo przez podobne procesy — Produkcja wodoru (H₂) i gazu do syntezy — Produkcja węglanu sodowego (Na₂CO₃) oraz wodorowęglanu sodu (NaHCO₃)
▼ <u>B</u>	
9	— Produkcja kwasu azotowego (emisje CO₂ i N₂O) — Produkcja kwasu adypinowego (emisje CO₂ i N₂O) — Produkcja gliksalu i kwasu gliksalowego (emisje CO₂ i N₂O)
▼ <u>M2</u> ▼ <u>C2</u>	
10	— Wychwytywanie gazów cieplarnianych z instalacji objętych dyrektywą 2003/87/WE do celów transportu i geologicznego składowania na składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE — Transport gazów cieplarnianych w celu ich geologicznego składowania w składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE, z wyjątkiem emisji objętych innym działaniem wymienionym w wykazie w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE
▼ <u>B</u>	
11	Geologiczne składowanie gazów cieplarnianych na składowisku dopuszczonym na mocy dyrektywy 2009/31/WE
▼ <u>M2</u> ▼ <u>C2</u>	
12	Lotnictwo (dane dotyczące emisji)
▼ <u>B</u>	
98	Inne działania na podstawie art. 10a dyrektywy 2003/87/WE
99	Inne działania, włączone przez państwo członkowskie na podstawie art. 24 dyrektywy 2003/87/WE, określone szczegółowo w certyfikacie akredytacji

▼B*ZAŁĄCZNIK II***Wymogi dotyczące weryfikatorów**

W odniesieniu do wymogów dotyczących weryfikatorów stosuje się, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 765/2008, normę zharmonizowaną w zakresie wymagań dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację emisji gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania. Ponadto stosuje się następujące procedury, procesy i mechanizmy, o których mowa w art. 41 ust. 1:

- a) proces i politykę komunikacji z prowadzącym instalację lub operatorem statku powietrznego oraz z innymi zainteresowanymi stronami;
- b) odpowiednie mechanizmy zabezpieczające poufność uzyskiwanych informacji;
- c) proces rozpatrywania odwołań;
- d) proces rozpatrywania skarg (w tym orientacyjną skalę czasową);

▼M2**▼C2**

- e) proces sporządzania zmienionego sprawozdania z weryfikacji w przypadku stwierdzenia błędu w sprawozdaniu z weryfikacji, w raporcie prowadzącego instalację, operatora statku powietrznego lub podmiotu objętego regulacją po przekazaniu przez weryfikatora sprawozdania z weryfikacji prowadzącemu instalację, operatorowi statku powietrznego lub podmiotowi objętemu regulacją do dalszego przedłożenia właściwemu organowi;

▼B

- f) procedurę lub proces zlecania działań weryfikacyjnych innym organizacjom;

▼M1

- g) procedurę lub proces gwarantujący, że weryfikator bierze na siebie pełną odpowiedzialność za działania weryfikacyjne prowadzone przez personel kontraktowy;
- h) procesy zapewniające właściwe funkcjonowanie systemu zarządzania, o którym mowa w art. 41 ust. 2, w tym:
  - (i) procesy służące przeglądowi systemu zarządzania co najmniej raz w roku, przy czym okres między przeglądami nie powinien być dłuższy niż 15 miesięcy;
  - (ii) procesy służące przeprowadzaniu audytów wewnętrznych co najmniej raz w roku, przy czym okres między audytami nie powinien być dłuższy niż 15 miesięcy;
  - (iii) procesy służące identyfikacji niezgodności w działaniach weryfikatora i zarządzania nimi oraz podejmowania działań naprawczych w celu usunięcia tych niezgodności;
  - (iv) procesy służące identyfikacji ryzyka i szans w ramach działań weryfikatora oraz podejmowanie działań zapobiegawczych w celu ograniczenia tego ryzyka;
  - (v) procesy służące kontroli udokumentowanych informacji.

*ZAŁĄCZNIK III***Minimalne wymogi w zakresie procesu akredytacji i wymogi dotyczące jednostek akredytujących**

W odniesieniu do minimalnych wymogów w zakresie akredytacji oraz wymogów dotyczących jednostek akredytujących stosuje się, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 765/2008, normę zharmonizowaną w zakresie wymagań ogólnych dla jednostek akredytujących prowadzących akredytację jednostek oceniających zgodność.

*ZAŁĄCZNIK IV***Tabela korelacji**

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 600/ 2012	Niniejsze rozporządzenie
Artykuły 1–31	Artykuły 1–31
—	Artykuł 32
Artykuły 32–78	Artykuły 33–79
Załączniki I–III	Załączniki I–III
—	Załącznik IV